

Belgijska vlada bila poražena pri volitvah

Gaston Eyskens je odstopil kot predsednik vlade, ko je njegova stranka pri volitvah doživela poraz.

BRUXELLES, Belg. — Belgijska vlada je od lanskega poletja preživljala hudo krizo kot posledico izgube Konga. Trpel je njen ugled v mednarodnem svetu, doma pa je skušala vlada z varčevanjem spraviti v red finance, ko je dežela zaradi izgube Konga utrpela hude gospodarske izgube.

Varčevanje doma na škodo raznih javnih ugodnosti in socialnega skrbstva malega človeka je povzročilo v javnosti močan odpor, ki se je pokazal v izgredivih stavkah v preteklem decembru in januarju. Pod vplivom tega razpoloženja se je vlada, ki so jo sestavljali v glavnem krščanski demokrati, odločila za volitve. Te so bile izvedene preteklo nedeljo. Krščanski demokraci so izgubili v spodnjem domu osem poslanskih mest, v senatu pa šest. Ostali so sicer še vedno najmočnejša stranka v deželi, toda novo vlado, ki bi imele trdno večino v parlamentu, bodo le težko sestavili.

Vojniki zunanje politike

WASHINGTON, D. C. — V času predsedovanja Eisenhowerja je imel v načrtovanju narodne politike glavno besedo Narodni varnostni svet. Predsednik Kennedy se v tem oziru naslanja bolj na ožji krog svojih sodelavcev.

Pravijo, da so v izdelavi osnov zunanje politike merodajni, Bundy, Walt Rostow oba v štabu Bele hiše, Paul Nitze, ki vzdržuje zveze Bele hiše z Obrambnim tajništvom in George McGhee, načelnik planskega oddelka v Državnem tajništvu.

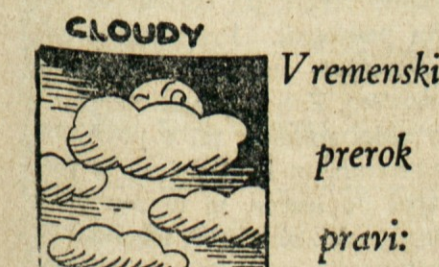
Predsednik Kennedy je tekom 10 tednov, odkar ima krmilo dežele v svojih rokah, sklical Narodni varnostni svet le dvakrat.

Sovjetski diplomat išče prijateljev v Lat. Ameriki

CARACAS, Venez. — Kremelj je pospešil svojo diplomatsko ofenzivo v Latinski Ameriki, ko se znamenja, da ta želi v nevtralizacijo, bolj in bolj širi.

Sovjetski poslanik v Mehiki Vladimir Bazukyn je obiskal Venezuelo, kjer je bil pri predsedniku republike Romulu Betanekju. Ta sestanek naj bi bil pripravljen rudarski minister Juan Pablo Perez Alfonso, ki je strasten nacionalist in stremi po podpravljanju petrolejske industrije.

Sovjetski diplomat je pihal na dušo venezuelskim nacionalistom, ko je poudarjal, da Sovjetska zveza ni vložila nobenega kapitala v tujih deželah. Prijazno se je izražal tudi o brazilskem predsedniku Quadrosu, ki je nekak predstavnik novega stremeljenja k nevtralizmu v Latinski Ameriki.

Vremenski prerok pravi:

Večinoma oblačno in vetrovno, hladneje. Najvišja temperatura 54.

Novi grobovi

Martin Strukel

Po dolgi bolezni je v nedeljo zvečer umrl v Mt. Sinai bolnišnici Martin Strukel z 6911 Hecker Ave. Star je bil 76 let in rojen v št. Vidu pri Stični, od kod je bil pleskar. Njegova žena Mary je umrla l. 1949, sin Martin pa l. 1956. Tukaj zapuščata sinova Josepha in Williama, hčer Mary in dva vnuka. Bil je član Društva Naprej št. 5 SNPJ. Pogreb bo v četrtek popoldne ob enih iz Zakraskovega pogreba, zavoda na pokopališču Kalvarija. Truplo bo položeno na mrtvaški oder danes popoldne ob petih.

John F. Fonda

V noči od nedelje na ponedeljek je umrl v St. Alexis bolnišnici 38 let star John F. Fonda z Lenacave Ave. Pokojni je bil samski in zaposlen pri Osborne Engineering Co. kot zemljemer. Bil je član Društva Mir št. 10 SDZ, Društva Najsv. Imena in Kolumbovih viteзов Svet 4755. Zapustil je mater Katarina, roj. Cimmerman, brata Antona in sestro Heleno. Oče mu je umrl pred 7 leti. Pogreb bo iz L. Ferfolia pogreb. zavoda jutri zjutraj ob 9:30, v cerkev sv. Lovrenca ob desetih, nato na Kalvarijo.

Lawrence Marsey

Umrl je 80 let star Lawrence Marsey z 13110 Neff Rd., po domače Škerbetov Lari iz Žuženberke, mož Mary, roj. Nausser, oče Henrya Edwarda, Mrs. Emily Buehner, Josepha, Mrs. Helen Kusar, Lawrencea, Mrs. Hilde Carpeal, Georgea in Therese, stari oče, brat Mrs. Rose Schaberl in Mrs. Mary Zaettel. Pogreb bo jutri iz Jakubus & Sons E. 185 St. pogreb. zavoda v cerkev Marije Pomočnice na Neff Rd. ob devetih, nato na Kalvarijo.

Ameriški armadi manjka modernega orožja

WASHINGTON, D. C. — Gen. L. Lincoln, načelnik modernizacije vojaške opreme, je dejal, da je ameriško orožje vsaj enako, če ne celo boljše od sovjetskega.

Razlika je v tem, da je sovjetska vojska z modernim orožjem opremljena v veliko večjem obsegu kot ameriška.

Črni v Južni Afriki pripravljajo odpor!

Vodniki črnega prebivalstva Južno-afriške unije so zagrozili vladi, da bodo organizirali splošni odpor, če ne prizna črnem političnih pravic pred odhodom iz Skupnosti narodov.

PIETERMARTIZBURG, Juž. Af. — Vodniki črnega prebivalstva Južno-afriške unije so izdali posebno resolucijo, v kateri napovedujejo pasivni odpor in velike javne demonstracije proti zapostavljanju, če ne bo vlada priznala 11 milijonov črnega prebivalstva dežele političnih pravic pred koncem maja, ko bo Unija prenehala biti član britanske Skupnosti narodov.

Črnci si ne delajo nobenih ustrav, da bo vlada Južne Afrike njihove zahteve izpolnila, zato so se začeli resno pripravljati na borbo za nje. Preteklo soboto se je zbralo kljub policijskim ukrepom in nagačanjem okoli 1.400 črnih zastopnikov, ki so debatirali o svojih političnih zahtevah več ur, predno so se odločili za besedilo resolucije. Na zborovanju ni bilo glavnih vodnikov domačinov, ker so v ječi ali pa v inozemstvu.

Sprejem resolucije kaže, da se bližajo Južni Afriki že v bližnji bodočnosti nemirni dnevi. Veliko vprašanje je, na kak način naj drži niti tri milijone belcev nad 11 milijonov črnih domačinov v podrejenem položaju in jim odreka za stalno vse politične pravice.

Brata je ustrelil

CLEVELAND, O. — V nedeljo zvečer sta se v Rolfe's Café na 41719 Lorain Ave. sprla brata George in Berkley Wade, prvi star 34 let, drugi pa 24. Tekom spora je mlajši brat ustrelil starejšega štirikrat v trebuh.

Ustreljenega so prepeljali v bolnišnico v zelo resnem stanju. To se je tekom včerajšnjega dneva izboljšalo in je ranjeni že izven neposredne nevarnosti.

Berkley Wade je bil prijet in odveden v zapor. Pri zaslišanju je priznal, da je streljal na brata.

Ganski predsednik hvali predsednika Kennedyja

AKRA, Gana. — Predsednik republike Gane se je vrnil s potovanja v Združene države in Veliko Britanijo. V Tunisu se je sestel s predsednikom Tunizije in s predsednikom uporniške alžirске vlade.

S predsednikom Tunizije Bur. gibo sta izdala skupno izjavo, v kateri pravita, da bosta podpirala napore Združenih narodov v Kongu in napore upornikov za sporazum s francosko vlado.

Ob povratku domov je predsednik Nkrumah množica navdušeno pozdravljala. On je uporabil to priliko, da je poudaril svoje občudovanje nad novo ameriško administracijo, ki po njegovem prepričanju zgrabi vsako vprašanje z veliko iskrenostjo in močjo, ker je novi predsednik poln energične volje, da se vsa vprašanja rešijo naglo in v korist miru. Predsednik Kennedy je zelo naklonjen afriškim zadevam, je dodal Nkrumah.

Razgovori v Ženevi so zastali

ŽENEVA, Šv. — Šef ameriške delegacije za pogajanja o končanju preiskušanja atomskega orožja Arthur H. Dean je časnika povedal, da so Velika Britanija in Združene države predložile sovjetski delegaciji nove predloge, ki naj bi vodili k sporazumu glede tega vprašanja. Zapadnjaki predlagajo sprejeme, ki bi olajšale nadziranje zlasti Sovjetom.

Sovjetski delegat ni nič odgovoril in vsi sodijo, da ne bo robenega odgovora do po velikonocnih praznikih, ko bo sovjetski delegat dobil nova navodila iz Moskve. Sovjetski delegat uporablja ta čas, da napada zapadnjake, ker ne pokličejo k redu Francije, ki še kar naprej izvaja poizkuse atomskih bomb v Sahari.

V Alžiriji nasilja še ni konec

ALZIR, Alžirija. — Člani Osvobodilne fronte domačinov so vrgli v nedeljo tekom sportne prireditve pri vhodu v Stadton v Oranu bombo, ki je več oseb težje in lažje ranila.

ZSSR POZIVA KENNEDYJA, NAJ POČAKA NA ODGOVOR

Sovjetski zunanji minister Andrej Gromiko je včeraj obiskal predsednika Kennedyja in ga v imenu sovjetske vlade pozval, naj počaka na odgovor sovjetske vlade na angleško noto. — Položaj v Laosu negotov. SEATO pripravljen uporabiti za neodvisnost Laosa tudi vojaško silo. — Napetost je malo popustila z ozirom na pisanje "Pravde."

WASHINGTON, D. C. — Včeraj je imel sovjetski zunanji minister Andrej Gromiko razgovor s predsednikom ZDA Kennedyjem, za katerega je zaprosil preteklo soboto. Gromiko je baje pozval predsednika ZDA, naj ne podvzame nobenega "prenagljenega dejanja" v vojni v Laosu, dokler Sovjetska zveza ne bo odgovorila na britanske predloge za ureditev te krize. Gromiko je po izjavah uradnih krogov nastopil zelo resno, ko je prinesel predsedniku osebno sporočilo predsednika sovjetske vlade Nikite Hruščeva. Predsednik ZDA je hladno, mirno in odločno povedal sovjetskemu zunanjemu ministru, da je premirje v Laosu "neobhoden pogoj" za razgovore o nevtralizaciji Laosa.

V državnem tajništvu so mnenja, da je bil obisk Gromika pri Kennedyju sovjetski poskus odkriti bodoče korake Združenih držav v sedanji krizi v Laosu in da sam po sebi ni niti optimističen niti pesimističen. Gromiko ni stavil nobenih pogojev, ampak predložil le nekatere "pogleda" na spor. Odgovor Hruščeva na britansko noto pričakujejo v "nekaj dneh".

Položaj v Laosu negotov

BANGKOK, Taj. — Uporniške čete so ustavile prodiranje proti glavnemu mestu Vientianu, ko so prodrele skoro v njegovo neposredno bližino. Vladna poročila trdijo, da se je vladnim četam posrečilo zavzeti nekatere položaje, ki so v zadnjih dneh padli v roke upornikov.

Ni jasno, ali je ofenziva upornikov zastala zaradi težav pri oskrbi s potrebščinami ali pa po naročilu višjega vodstva. Vladne čete so po številu dejansko močnejše od upornikov in tudi sorazmerno dobro opremljene, manjka pa jim borbena duha in dobrega vodstva. Laoški domačini so miroljubni ljudje, ki se ogibljejo vsakega nasilja. Komunističnim agitatorjem je uspelo te miroljubne ljudi, v kolikor so jih dobili pod svoj vpliv, spremeniti v fanatične borce. V vrstah Patet Lao se bore poleg tega tudi fanatični komunistični borci iz Sev. Vietnama.

SEATO pripravljena na vse članice Jugovzhodne azijske obrambne zveze so sklenile včeraj na posvetu zunanjih ministrov v tajski prestolnici, da bodo uporabile za obrambo neodvisnost Laosa, če potreba, tudi vojaško silo. Za odločen nastop, ki ga je predložil zastopnik ZDA, državni tajnik Rusk, so se izjavile vse članice razen Francije, katere zastopnik je poudarjal potrebo po razgovorih.

Upanje na mirno rešitev Včerajšnji uvodnik v glasilo sovjetske KP "Pravda", ki poudarja potrebo po takojšnjih razgovorih o položaju v Laosu, obisk indijskega poslanika pri Hruščevu in obisk Gromika pri Kennedyju so vzbudili v poučenih krogih upanje, da bo kriza v Laosu rešena brez večjega vojaškega spopada.

Obe strani tipata in preskušata druga drugo, da bi izboljšali svoj položaj, kadar bo prišlo do razgovorov.

Gospodarski zasoj je zajel še nova področja

WASHINGTON, D. C. — Dve izmed treh velikih industrijskih področij v deželi trpita "občutno brezposelnost," kot je objavila zvezna vlada koncem preteklega tedna. Seznam z mesti, kjer je nad 6 odstotkov delovne sile brez posla, je bilo tekom marca dodanih 25 novih mest.

Podjetniki v veliki večini po brezposelnosti posebno prizadevih področij napovedujejo za april in maj izboljšanje.

Predsednik redkeje na televiziji s časnika

WASHINGTON, D. C. — Predsednik Kennedy se je v zadnjem času ohladil za nastope s časnika na televiziji. Prihajajoča do prepričanja, da ni posebna cast za predsednika, da ga časnika pred splošno javnostjo mučijo z raznimi svojimi malenkostnimi vprašanji.

Ze preneka opazovalci tiskovnih konferenc na televiziji so prišli do prepričanja, da dober del časnika, ki se teh konferenc udeležuje, ne stremi za informacijami, važnimi za vso deželo, ampak se skuša s svojimi kratkimi govori sam predstaviti javnosti. Ti govori in vprašanja so nekaterikrat bili prav neslani.

Iz Clevelanda in okolice

Zadušnica—

Jutri ob osmih bo v cerkvi sv. Vida sv. maša za pok. George A. Novak ob 2. obletnici smrti.

Rojenice—

Mr. in Mrs. Robert McDonough, 1943 Sunset Drive, Richmond Heights, se je rodil sinček, ki bo delal družino bratu in sestri. S tem sta postala Mr. in Mrs. Frank Sober, 424 E. 323 St., Willowick, četrtri stari oče in stara mati, Mr. in Mrs. Edward McDonough, 1363 E. 289 St., Wickliffe, Ohio, pa štirinajstic. — Cestitamoi!

Doma na počitnicah—

Mr. Richard Jakšić, sin Mr. in Mrs. Frank Jakšić z 6111 St. Clair Ave., je prišel koncem tedna s svojo družino iz Sao Paulo v Braziliji, kjer je že več let pri podružnici Eaton Manufacturing Co., na daljše počitnice. Dobrodošel doma!

Ne brez dovoljenja—

Izgleda, da nekateri rojaki ne vedo, da je treba imeti za lovljenje rib v jezeru posebno dovoljenje. Kdor hoče ribariti, naj dovoljenje kupi, naprodaj je v večjem številu trgovin s športnimi potrebščinami.

Zvezna vlada bo zgradila največjo atomsko elektrarno na svetu

WASHINGTON, D. C. — Demokrati so končno zmagali s predlogom, naj Združene države zgrade največjo tovarno za proizvodnjo atomske energije na svetu. Ta bo v Hanward, Conn., kjer bo ogromen reaktor za proizvodnjo plutonija služil istočasno tudi za proizvodnjo električne energije. Dajal bo 700.000 kilovatov.

V tej zadevi so se člani Kongresnega odbora za atomsko energijo delili po strankarski pripadnosti. Republikanci so bili proti temu, da bi se gradil reaktor in proti temu, da bi z njim proizvajali elektriko, ker je to zadeva zasebne podjetnosti. Demokrati so zagovarjali oboje in bo res sedaj nastala v javnim denarjem zgrajena največja elektrarna poleg tega, da bomo dobili hlače največjo proizvodnjo atomske energije na svetu.

Priporočamo vedno in povsod veliko pazljivost, to ni dobro samo za druge, ampak prav tako za nas same!

Zadnje vesti

MOSKVA, ZSSR. — Tu so se danes zbrale k posvetu članice Varšavske obrambne zveze, sovjetske protiuteži NATO. Posvetovanj se kot opazovalci udeležujejo tudi zastopniki rdeče Kine, Zun. Mongolije in Sev. Vietnama.

BANGKOK, Taj. — Vodniki SEATO nadaljujejo z izdelavo podrobnih načrtov za morebitni vojaški nastop v Laosu kljub včerajšnjim optimističnim vestem iz Moskve.

LOS ANGELES, Calif. — Poročajo, da je včeraj odločila, da sta dr. Finch in njegova ljubica Carol Tregoff umorila Finchovo ženo po določenem načrtu. Dr. Finch je bil spoznan krivim premljenega umora. Obsodba bo izrečena prihodnji teden. Oba bosta nemara obsojena na smrt.

Polemika med titovci in Komunistično partijo Italije

CLEVELAND, O. — Znano je, da podpirata Beograd in Ljubljana samo oni del slovenske narodne manjšine v Avstriji in v Italiji, ki se je politično obrnil na levo, med tem ko vidita v vseh ostalih Slovencih onstran meje svoje "razredne sovražnike." Komunistična partija Slovenije in Jugoslavije je še vedno vneto predana mednarodnemu komunizmu, kot mu je bila v času, ko se je šele borila za oblast. S tega vidika je posebno zanimiva polemika, do katere je prišlo pretekli mesec med titovci in organizacijo Komunistične partije na Tržaškem. O tem sporu in časopisni borbi piše 16. marca letos slovenski goriški list "Katoliški glas" sledeče:

Za tržaške razmere je v zadnjih tednih značila precej ostro polemika med pristaši Titovega komunističnega režima ter pristaši tržaške federacije Komunistične partije Italije,

ki jo vodi znani Vidali. Polemika se je v glavnem vršila v njihovih glasilih, "Primorskem dnevniku" ter tržaški izdaji "Unita," "Lavoratore" in v "Delu," odmev pa je našla tudi v ljubljanskem časopisu in na samem kongresu Socialistične zveze delovnega ljudstva Slovenije (SZDLS) v Ljubljani.

Prve znake, da med titovci in kominformisti (pripadniki Italijanske komunistične partije) nekaj ni v redu, je bilo opaziti že v času zadnjih protislovenskih izgrediv v Trstu in pobud za enotno nastopanje vseh slovenskih strank in organizacij za obrambo narodnostnih pravic, ki so se s tem v zvezi snovale na slovenski strani. Dejstvo je, da so se tržaški komunisti, to je KPI, prvi odtegnili od skupnega nastopanja. Zato Vidali ni podpiral skupne protestne brzojavke vseh slovenskih strank vlad v Rim, ampak je sam na svojo roko protestiral. Ko je v tistih dneh policija priprla štiri o-

penske fante češ, da so oni pisali neka protilaška gesla, je glasilo KPI "Unita" drugače pisalo kot "Primorski dnevnik."

Sedil je obisk zastopstva tržaške federacije KPI pri vladnem komisariju dr. Palamari v zvezi z izvajanjem posebnega statuta v Trstu. Delegacija so sestavljali: Marina Bernetič, Dušan Lovriha (dolinski župan), Pacco (miljski župan) ter on, Vidali, ki so dr. Palamari izjavili, da se bodo tržaški komunisti zavzemali za spoštovanje manjšinskega statuta tudi v bivši coni B. Zaradi te izjave jih je "Prim. dnevnik" obtožil, da so na istih pozicijah kot sami tržaški nacionalisti, ker Italijani v coni B imajo že svoje narodne pravice.

To zadržanje komunistov iz vrst KPI je na kongresu SZDLS v Ljubljani ostro napadel Ivan Regent, ki je dejal do besedno: "Žalostno je danes, da poleg italijanskih nacionalistov nastopajo in so nastopa-

li že svoj čas proti Slovencem tudi italijanski in na žalost tudi slovenski komunisti. S tem (da so dali ono izjavo dr. Palamari), so storili napako in če tega ne razumejo, potem se tržaški komunistom kaj takega ne more odpustiti."

Vredno je, da si te besede zapomnimo, ker doslej so titovci samo komunistom iz KPI priznavali, da se borijo za pravice slovenske manjšine, in vsi drugi Slovenci da izdajajo narodne interese. Sedaj je jasno, kdo se stvarno bori za pravice slovenskih ljudi in kdo uganja samo demagogijo z napovedmi dvojezičnih zborovanj na trgu Unitu in kdo je to njih demagogijo lahkomišelnostno podpiral.

Nasprotja so se nato sprico vročega ozračja raztegnila še na volitve obrtnikov, pri katerih so titovci izločili s svoje liste zastopnike KPI.

Kasneje je skušal Vidali obisk pri dr. Palamari drugače tolmačiti, a Bog ve, kje je resnica.

AMERIŠKA DOMOVINA
AMERICAN HOME

6117 St. Clair Ave. — Henderson 1-0628 — Cleveland 3, Ohio

National and International Circulation

Published daily except Saturdays, Sundays, Holidays and 1st week of July

Publisher: Victor J. Knaus; Manager and Editor: Mary Debevec

NAROČNINA:

Za Zedinjene države:
\$12.00 na leto; \$7.00 za pol leta; \$4.00 za 3 mesece

Za Kanado in dežele izven Zed. držav:
\$14.00 na leto; \$8.00 za pol leta; \$4.50 za 3 mesece

Petkova izdaja \$3.00 na leto

SUBSCRIPTION RATES:

United States:
\$12.00 per year; \$7.00 for 6 months; \$4.00 for 3 months

Canada and Foreign Countries:
\$14.00 per year; \$8.00 for 6 months; \$4.50 for 3 months

Friday edition \$3.00 for one year

Second Class postage paid at Cleveland, Ohio

83

No. 61 Tues., March 28, 1961

Ameriška pomoč tujini

Predsednik J. F. Kennedy je pretekli teden predložil Kongresu v odobritev pomoč tujini v novi obliki; na mesto od leta do leta, naj bi bila ta določena na daljšo dobo, da bi jo bilo mogoče bolj načrtno uporabljati pri delu za gospodarski napredek podpiranih držav. Kongres je predlog dosti ugodno sprejel, javnost pa se med tem sprašuje, ali bo postala ameriška pomoč tujini nekaj trajnega, novo stalno breme, ki ga mora dežela prevzeti na svoje že itak težko obložene rame.

Združene države so od druge svetovne vojne do danes dale raznim državam skupno 85.8 milijonov dolarjev pomoči, kar je brez dvoma velikanska vsota tudi za bogatega strica Sama.

Ta pomoč je šla delno za obnovo po vojni porušenega gospodarstva zaveznih držav, pa tudi nekdanjih sovražnikov; za gospodarski razvoj in napredek prijateljskih, pa tudi nevtralnih držav, delno pa za oborožitev zaveznikov v Evropi in Aziji za obrambo pred komunističnim imperializmom.

Vprašanje je, ali je bila ameriška pomoč vedno koristno uporabljena, ali je prinesla deželam, ki so jo dobile, vso možno korist, ali je bila uporabljena negospodarsko.

Kritika je bila v tem pogledu ostra in obsežna. Nihče ne taji, da je uspelo Ameriki s pomočjo Marshallovega načrta pomagati gospodarsko na noge zahodni Evropi, nihče ne taji, da je dolar pomagal obnoviti japonsko gospodarstvo, prenekateri pa se sprašujejo, ali je bilo to v korist Združenim državam samim. V Evropi je zlasti zahodno-nemško gospodarstvo doseglo tako stopnjo, da je postalo resni tekmeec ameriški industriji, isto velja za Japonsko.

Ameriško pomoč so dobivale razne države, ki niso imele in nimajo še danes demokratične vlade. Pomoč jim je bila podeljena v želji, da jih okrepi v protikomunistični borbi. To pomoč skrajni "liberalni" del javnosti odklanja, češ, da so jo diktatorji uporabili ne samo za boj proti komunizmu in komunistom, ampak tudi proti lastnemu narodu za utrditev svoje vlade nad njim.

Drugi del javnosti se spodbija ob pomoč, ki sta jo prejeli in jo še prejemata komunistični državi Poljska in Jugoslavija. Obe sta prejeli preko dva milijona gospodarske pomoči, Jugoslavija pa še za okoli 700 milijonov dolarjev vojaške. To pomoč so od vsega začetka označili za "preračunano tveganje." Izkazala se je v resnici za "zelo tvegan račun." Poljska se v zadnjem času vedno tesneje naslanja na Moskvo in je dejansko prav tako poslušen sovjetski satelit, kot so Češkoslovaška, Romunija in Bolgarija. Titova Jugoslavija je ohranila "neodvisnost" in je vsaj na zunaj eden izmed vodnikov nevtralnega bloka. Tu in tam zabavlja ostro čez rdečo Kitajsko, v manjši meri čez Sovjetijo, v mednarodni politiki pa vendar dosledno podpira komunistični blok. Tito ima glavo in srce na komunistični strani, le svojo malo drži proti zahodu, ki mu jo dosti voljno napolni, kadar je prazna.

Od celotne ameriške pomoči so dobile evropske države 41.4 milijone, države na Daljnem vzhodu 18 milijonov, na Bližnjem vzhodu in v južni Aziji 12.8 milijonov, države Latinske Amerike 4.1 milijona in države Afrike 800 milijonov.

Obsežna pomoč, ki so jo Združene države dajale v povojnih letih, je spravila nje same v finančne težave v pogledu mednarodne plačilne bilance. V zadnjih letih so Združene države v tujini več izdale, kot so tam izkupile. Del narodnega dohodka je očitno začel odtekati v tujino in zlate zaloge, ki so še vedno znak bogastva držav, so se začele občutno manjšati. Združene države so postale zaskrbljene za svoj finančni ugled in vpliv v svetu in izdale vrsto ukrepov, ki naj bi pomagali ustaviti ali vsaj močno zavreti odtok zlata iz dežele.

Primanjkljaj Združenih držav v mednarodnem obračunavanju povzročata največ pomoč tujini, v manjši meri pa vzdrževanje vojaštva in vojaških oporišč v tujih deželah.

Združene države so pozvale gospodarsko razvite države svobodnega sveta, da prevzamejo del pomoči gospodarsko nerazvitim državam, ki so jo doslej dajale same, na drugi strani pa preudarijo, v koliko bi bilo mogoče zmanjšati tudi izdatke za vzdrževanje vojaško-obrambnih sil in naprav po raznih delih sveta.

Po mnenju predsednika Johna F. Kennedyja imajo Združene države moralne, gospodarske in politične obveznosti do gospodarsko nerazvitih dežel, ki se jih ne morejo otresti, če nečje povzročiti svobodnemu svetu in same sebi velikanske nesreče.

Predsednik se zavzema za dolgoročno pomoč, ki da bo potrebna 30, morda celo 50 let za nekatere države Latinske Amerike, Afrike, Srednjega vzhoda in Azije, če bo svobodni svet hotel doseči njihov gospodarski napredek, pa varovati tudi njihov miren razvoj k demokratični obliki vlade.

Kratkoročna pomoč je po mnenju predsednika ZDA

koristna in potrebna le za odstranitev trenutnih težav, gospodarstvu kot celoti pa na dolgo roko le malo koristi. Zato je predložil večletni načrt za gospodarsko pomoč državam Lat. Amerike, ki jim hoče pomagati gospodarsko na noge, pa doseči tudi v njih notranji mir in ustaljenost z izvedbo agrarne reforme in uvedbo potrebne socialne zakonodaje.

Predsednik Kennedy se zaveda, da so možnosti Združenih držav omejene, zato je njihovo pomoč tujini omejil zaenkrat na 4 milijone letno, kot je bilo to v zadnjih letih. Sprememba je edino v tem, da je nekako 400 milijonov vojaške pomoči spremenil v gospodarsko, ker smatra to na dolgo roko za pomembnejšo in koristnejšo.

BESEDA IZ NARODA

To in ono iz Milwaukee

Milwaukee, Wis. — Svoje glavo je naslov veseligrs s petjem, ki jo bodo igralci in igralki družstva Triglav — igrali in peli na Belo nedeljo, 9. aprila, ob 3:30 popoldne v dvorani sv. Janeza na Deveti cesti. Igro režira Alojz Galič, ki bo tudi predstavil občinstvu komično vlogo hrvatskega turista iz Zagreba Izaka Kohna. Naslovno vlogo bo igrala in pela Dolores Ivanchich, gostilničarja Potokarja bo podal Rudi Kotar, njegov sin Janez pa bo igral vlogo gorskega vodnika Toneta Gorjana. Zapela bosta par lepih slovenskih pesmi. Veliko smeja bosta pripravila hlapec Jože, tega pa igra Ivan Bambic, in dekla Cila, ki jo bo podala Zofija Rifelj.

Vse pevske točke pripravlja pevovodja Ernest Majhenič. Pri predstavi sodeluje in poje tudi pevski kvartet Triglav: Jože Kozjek, Darko Berginc, Janez Rifelj in Rudi Kotar.

Igra ima veliko veselih in zabavnih prizorov, tako da se boste nasmejali do solz. Po predstavi bo prosta zabava s plesom. Za ples bodo igrali Veselkovi fantje, večerjo pa bodo gostje imeli pri lohi uživati odlične domače krevave klobase s kislim zeljem. Zalili bomo lahko z domačim vinom.

Dragi rojaki in rojakinje, od blizu in daleč, vsi prijateljsko vabljeni na veseligrs Svoje glavo, ki bo v nedeljo, 9. aprila, ob 3:30 pop. v dvorani sv. Janeza. Vsi dobrodošli in na svilenje.

Slovensko kulturno društvo Triglav želi vsemu članstvu ter vsem rojakom in rojakinjam zadovoljno in veselo Veliko noč!

Farani sv. Janeza z g. župnikom Klavdijem Okornom in g. kaplanom Tadejem Trpinom ter cerkveni pevski zbor pod vodstvom Ernesta Majheniča se pridno in skrbno pripravljajo, da bodo čim boljše in dostojnejše pri cerkvenih obredih proslavili Kristusovo vstajenje — Veliko noč.

V Milwaukee smo imeli ta mesec prav lepo število prvovrstnih umetniških predstav in koncertov. Florentinska opera družina je v razprodani dvorani Pabst gledališča izvajala melediozno Donizettiovo opero "Lucia di Lammermoor" v izvrstni zasedbi sopranistke Laurel Hurley in tenorja Roberta Rounsevillea, oba iz New Yorka. Muzikalno vodstvo je odlično našel dirigiralec John Anello. V Shorwood avditoriju so ob priliki 6. obletnice "Bratstva" milwauški solisti, pevski zbori in godbeniki pod vodstvom dirigenta Juliusa Ehrlicha podali v koncertni obliki Ludvig von Beethovnovo opero "Fidelio." Delo je bilo izvajano odlično in je zelo pri občinstvu ogrožen uspeh.

V razprodani Pabst gledališči sta se nato predstavila občinstvu s tremi simfonijskimi koncerti: izvrstni milwauški simfonični orkester pod vodstvom dirigenta J. Browna ter z dvema koncertnima večeroma simfonični orkester iz Chicaga. Prvega je dirigiral stalni dirigent tega orkestra Walter Hendel, drugega pa je vodil nemški gost, svetovno znani dirigent William Steinberg, ki je stalni direktor

Pittsburgh simfoničnega orkestra. Na tem koncertnem programu sem prvič slišal moderno in odlično skladbo "Matthias der Maler" delo nemškega skladatelja Paula Hindemitha.

V Miller gledališču sem gledal in poslušal izvrstni komediji: "The Pajama Game" v režiji Ray Boylea ter komedijo povzeta po Romana Somerset Maughama "Rain," v kateri je nastopila znana in odlična igralka Monique Van Vooren. Pri obeh predstavah se je občinstvo odlično zabavalo. Igralci in igralki so bili

Najlepša lela našega življenja

Psihologi raznih ameriških univerz so z množičnimi poizkusi, anketami in statističnimi poizvedbami sestavili koledar človeških sposobnosti in nagnjenj. Kdaj se človek najlaže uči, kdaj zasluži najbolje, kdaj je njegova storilnost največja?

Preizkusili so stotisoče, na delu je bila cela vojska raziskovalcev javnega mnenja. V kateri starosti dosežejo umetniki in znanstveniki največje uspehe, kdaj napravijo največje stvaritve? S tem vprašanjem se je ukvarjal dvajset let profesor Harvey Lehmann, psiholog na ohajski univerzi. Dognal je, da se suče ta doba pri izumiteljih in matematikih med 33 in 44. letom, pri medicinih in psihologih pa med 36 in 39. letom.

Pesniki ustvarjajo svoja najboljša dela med 26 in 30. letom, romanopisci med 40 in 44. letom. Večina slikarjev in skladateljev ustvarja svoja najsijajnejša dela s 35. leti, raziskovalci — potniki se lotijo najbolj smelih podjetij prav tako v začetku tridesetih let.

Čeprav so trideseta leta najbolj ustvarjalna, pa zaslužijo največ denarja ljudje mnogo kasneje. Statističen pregled kaže, da je dohodek najvišji pri 55 letih.

Tesna moč doseže svoj največji razcvet mnogo prej. S 25. leti so mišice in kite najkrepkeje razvite. Potem storilnost pojema, v začetku komaj opazno, po 45. letu pa očitno. Podobno krivuljo kaže tudi sposobnost reagiranja, katere vrh je pri 25. letih. S 60. leti odgovori človek na kaj le še pol tako hitro.

V kateri starosti se najlaže učimo? Profesor Edward Thorndike z univerze Columbia je ugotovil, da otroška doba — nasprotno s splošnim mnenjem — nikakor ni najugodnejši čas. Tisoč poskusov so pokazali, da se človek bolje in lažje uči med 20 in 45. letom kot med 10 in 15. Najhitreje kaj doume in si zapomni človek s 25. leti. S 65. leti se lahko v eni uri nauči le še pol iste tvarine. Medtem ko sposobnost za pridobivanje novega znanja proti 30. letu polagoma popušča, se z naraščanjem starosti stalno povečujejo duševne sposobnosti, pravomisljenje in moč presoje.

Na minnesotski univerzi so 5500 študentom pedagoške visoke šole v starosti od 20 do 70 let postavili naloge, ki so zahtevale od njih stalno pozornost. Pri veliki večini se je

deležni ogromnega aplavza.

Prisrčno dobrodoščilo izrekamo slovenskemu zdravniku za ženske bolezni in porodništvo dr. Gjud Aleksandru, ki se je pred kratkim s svojo ženo in sinčkom stalno naselil v Milwaukee. Ljubljancin dr. A. Gjud Aleksander, je med drugo svetovno vojno prešel kot tisoči drugih vso trnjevo pot krivične usode. Preko Avstrije, v kateri je študiral medicino, je prišel v Ameriko, kjer je nadaljeval študije in položil vse izpite, tako da je danes začel lastno ordinacijsko pisarno.

Dr. Gjud Aleksander ima svojo ordinacijsko pisarno na 425 East Wisconsin Ave. telefon BR 3-7420. Kot specialist za ženske bolezni in porodništvo, bo vsem našim materam, ženam in dekletom v slučaju zdravniške potrebe v veliko oporo in pomoč. Dr. Gjud Aleksandru želimo velikega uspeha in prijetnega bivanja med nami v Milwaukee. Iskreno pozdravljen!

Ob prihodu spomladi in Velike noči želimo vsem rojakom in rojakinjam prijetne in vesele velikonočne praznike.

L. G.

K sodobnim svetovnim problemom

Zaton Zahoda: čas je da pogledamo resnici v oči

Razvoj od druge svetovne vojne dalje lahko opazujemo in označujemo z več strani. Predvsem je očitno, da je ta nesrečni razvoj posledica vojne zveze med Združenimi državami, Veliko Britanijo in Zvezo sovjetskih socialističnih republik. Dve demokraciji in ena komunistično totalitarna policijska država, dva zagovornika svobode in neodvisnosti vseh narodov in en osvajalet in napadalec vsake svobode in neodvisnosti, zagovornik totalitarne odvisnosti vseh od enega svetovnega središča in enega edino veljavnega komunističnega nauka o družbi, državi, narodu in človeku. Dva svetova z različnimi pojmi, različnimi cilji in nameni. Eden samo preži kot tiger, kot jastreb, kot hijena, kako in kdaj bo uničil drugega. To je vprega, ki naj bi vodila obnovo po drugi svetovni vojni. Za preproste, normalne možgane je to bila vnaprej nemogoča reč, a zdi se, da živimo v ne-normalnih časih, ko odločilni stavijo na uspeh nemogočega.

Taka nemogoča reč je račun na uspeh kompromisa s komunisti. Vsa ta leta od vojne sem se zapadne sile borile za komunističnimi vladami in močniki. Kadarkoli smo se zanesli, da bodo komunisti kako pogodbo držali ali izpolnili, vselej smo se varali, vselej so nas nagajali, pa smo se botali pri prihodnji priliki spet in spet doživeli isti neuspeh. Osel gre dvakrat na led, pravijo, ker je pač osel. Mora pa biti osel najbrihtnejši in najprevidnejši diplomat, ker demokratični državniki in diplomati so šli na tak led komunistom v zadnjih desetih letih že 222-krat. Kompromis se je uveljavil in postal praktična politika vsled silne moči in veljave komunistične imperije, čeprav so bili vedno tepeni tisti, ki so kompromis priporočali, se ga posluževali in tisti, ki so se zanj borili.

Postavili in poslužili so se ga veliki. Churchill in Roosevelt na primer sta izgubljala od Yalta do Pariza, od komunističnih zmag na obalah Tihega oceana do Hruščevega pobijanja Madžarov. Poskusili so kompromis tudi mali. Pokojni Beneš je bil tak, da je mislil, da lahko s komunisti uganja diplomacijo stara grega kova in je sklenil s Kremlem vrsto načrtov, skupnih načrtov, kakšna bodi demokratična svobodna Češkoslovaška po vojni. Komunisti so kompromis sprejeli, ga celo vsilili, pa potem pri prvi priliki ugonobili. Sporazumno Češkoslovaško je umoril partner, ki jo je soustvarjal. Za kompromis na Kitajskem se je boril naš veliki general in diplomat Marshall. Doživel je, da je iz njegove "rešitve" kitajskega vprašanja zrasla pošast, ki nenasitno žre ne le azijske narode po vrsti drug za drugim, ampak ima že preskuša svoje zobe na Kubi in njena sapa duši svobodo v Latinski Ameriki.

Pa nam nič ne pomaga nobena šola. Dalje sklepamo kompromise, zdaj v Laosu, zdaj kje drugje. Kjer je mogoče skleniti kompromis na škodo demokracije in svobode, v korist komunističnega načrta in zahtevam, tam se mednarodne stvari "rešujejo", kjer pa se Zahod postavi na odločnejše stališče, da ni pripravljen odstopati, tam situacija okosteni, okameni. Da bi Sovjeti kje popustili, tega nismo vajeni slišati.

Zadnja glasovanja v odborih in skupščinah Združenih narodov nekam nevarno kažejo, da nas bolezen "realističnega računanja" s komunistično svetovno močjo zastruplja dalje in povzroča, da nam je zadnji in odločilen nagib za mednarodne

politične poteze in odločitve — strah. Strah, ki ga je predsednik Kennedy izrecno obsodil in zavrgel kot motiv političnega dela in zadržanja. Varamo se, da vodimo neodvisno politiko naše ameriške revolucije, pa padamo v ometično opojnost komunističnih gesel, spletk in zased.

Poglejmo na zgledih. Tudi mi smo pomagali pritisniti Belgijo, da je nenadoma lani zapustila Kongo, ki ga je dosti srečno upravljal desetletja in desetletja. Kot manjša sila se ni hotela bosti istočasno s Sovjetijo in Ameriko. Posledica je, da je pod vodstvom Združenih narodov Kongo padel v nemogočo zmedo in močvirje družabne nemorale in podivjanosti. Dogodki tam so postali pod komunistični vodji dramatični, taki da odmevajo po celim svetu. Komunistični megafoni skrbje, da so odmevi komunistični. Demokratski glasovi so komaj kdaj zaznavni. Z milijoni naših dolarjev, ob neizmernem trpljenju ljudstva smo z velikimi napori zaustavili sovjetski škorenj, da ni demokratičen razvoj naravnost pohodil, na kako zmago tam pa še dolgo ne moremo računati. Razdralne sile in načrti komunizma v Afriki imajo svojo žetev po celi Afriki. Posledica v Evropi je, da je naša zaveznica Belgija oslabela do skrajnosti.

Sedaj padajo udarci po Portugalski. Njen predsednik vlade Salazar morda ni najzgodnejši demokrat, toda nihče mu ne more odrekati, da je šel v politično življenje šele na stalne in nujne prošnje, da je poštenjak, da je ustavil neprestane upore, revolucije, nemire in prepire, ki so jih uganjale poprej vsako četrtletje razne oficirske in politične skupine na račun naroda. Gotovo je, da je z beraške palice spravil Portugalsko v redno gospodarstvo, gotovo je, da pod njegovo vlado ljudje lepo napredujejo in se na Portugalsko zapadne države lahko zanesejo. Gotovo je, da afriške posesti Portugalske že stoletja niso kolonije, ampak del enotne portugalske države in da stalno, zdržema napredujejo v gospodarstvu, kulturi, zdravstvu in socialnih odnosih. Pojavili so se komunistični hujskači in mi smo z drugimi vred prisluhnili in se brž zavzeli za preiskavo proti naši zavezniški državi. Morda smo napravili senzacijo s tem. Vprašanje je, če nam je potrebna. Morda smo kaj pridobili v očeh afriških nacionalnih voditeljev. Vprašanje je ali je to več vredno kot tisto, kar smo izgubili v srih svojih rednih in zvestih zaveznikov v Evropi in drugod po svetu.

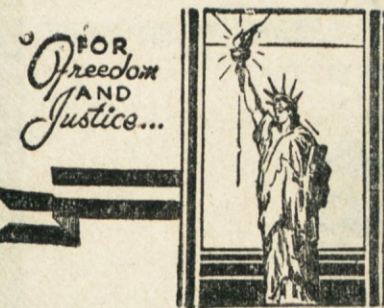
Sveda je doba kolonializma minila. S tem pa še ni rečeno, da morajo Združene države uničiti svoje prijatelje. Sedaj bo verjetno Francija predmet svetovne gonje. Uporniki v Alžiriji so izsilili javna pogajanja, kar je že pol priznanja. Neizogibno je, da bo Francija hudo prizadeta, ko bo Alžirija odpadla. Ali ne bo njena rana deloma tudi naša, njene težave tudi naše?

Kot skupnost Zahod slabi vsled toka dogodkov in razvoja, deloma pa tudi po svoji in naši krivdi. Novih sil, ki nastajajo in se oblikujejo iz vrenja, ne znamo voditi, jih spremljati in jim pomagati. Prepuščamo jih nasprotnim vetrovom, rušilnim tokovom. Zahod z nami vred ni še našel solidnih tal v povojnih razmerah, in še manj se je povzpelo do lestve, ki bi mu dala stopnjo k obnovitvi nekdanje vplivnostne moči. Ker ne napreduje, Zahod sedaj stalno propada. Čas bi že bil, da to propadanje ustavimo za vsako ceno in z vsemi sredstvi. Dr. M. Krek

KANADSKA

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN HOME

AMERICAN IN SPIRIT
FOREIGN IN LANGUAGE ONLYSLOVENIAN
MORNING NEWSPAPER

Veselo Veliko noč!

V starem kraju smo tudi Veliko noč praznovali tako, da smo si srečo voščili: na karti, v pismu ali osebno. Voščila so povečala lepoto zmagoslavnega praznika. V novem svetu in v novih časih pa voščila za Veliko noč pojemajo. Je mar to znak, da ta veliki praznik ne pomeni več tisto, kot je nekoč, se pravi, da manj doživimo njegovo veličino?

Nekje sembral, da v današnjih dneh pada smisel za žrtve, za odpoved, za darovanje samega sebe. Baje je vzrok temu iskati v tem, ker imajo ljudje vsega dovolj. Ni se jim treba boriti v vsakdanjem življenju za gole potrebe večnega obstanka. Vsega si lahko privoščijo. V takem stanju kaj lahko pozabimo, da je tu pa tam kdo med nami, ki je v potrebi, ki mu je bodočnost temna, ki takorekoč visi v zraku. Komur se dobro godi, težko doume, da se sosedu ne. Zato so reveži sredi izobilja drugih največji trpini.

Pa se človek atomskega veka tudi sebi v prid ne zna ničesar odreči. Vse polno je n. pr. poročil, koliko je prežgodnjih smrti zaradi raka na pljučih in da tega raka v veliki meri povzroča prekomerno kajenje. A zaradi teh poročil potrošnja tobaka prav nič ne pada. V borbi za obstoj zna človek mirno prenesti izredne odpovedi sebi in bližnjemu v pomoč. Človek obilja pa se skuša izogniti najmanjši žrtvi, a če ne more mimo nje, jo ogodrnja od vseh strani.

V isti meri kot odpovedi zase in za bližnjega padajo tudi žrtvovanja velikopetkovemu Trpinu. Prosimi se znan, darovati se mu, se nam zdi že preveč. Velike noči komaj čakamo, a radi bi jo doživeli brez velikega petka. Tudi svet preživlja Kalvarijo velikega petka. Mi bi jo radi gledali od daleč, iz varnih in skritih kotov. Že godrnjamo, ker li od svetovne kalvarije še ni konec; a godrnjamo zato, ker se bojimo, da bodo tema in potresni sunki zadeli tudi nas. A da bi stopili pod križ, ne meneč se za posledice, koliko se jih še upa? Bo trpel ugled, denarnica, kariera, bodočnost!

Prav veselo Veliko noč vsem v spoznanju, da le za žrtvovanje, odpovedi in darovanjem velikega petka prihrani Zmagoslavje velike nedelje!

V-R.

Iz slovenskega Toronta

"Slehernik"

Prav preprosta, vsakdanja je Slehernikova zgodba. Slehernik je bogat mladenič. Reveži — dolžniki mu množijo bogastvo. Svoje srce je na široko odprl uživanja zemeljske sreče. Misel razuma pa mu visi na skrinji polni denarja, na zemljiščih in služabnikih. Sonce sreče ga tako zaslepi, da so mu tuje in nadležne prošnje revežev. Celo opomin lastne matere mu je nadležen in njen obisk nezaželen. Še glas z neba, ki ga kliče h končnemu obračunu bi rad zadušil in utopil. Vesela družba mu pomaga. Tudi poslanko smrt bi rad ogoljufal. Še na svojo zadnjo pot, s katere ni povratka, bi rad vzel svoje prijatelje ali vsaj skrinjo bogastva. A končno, ko ga vsi zapuste, ko mu še skrinja odpoje pokorščino, vendarle spozna, da bo moral sam na pot, da bo moral zapustiti vse, ker je prejel samo v upravljanje. V njegovo rešitev se mu ponudita slabotna spremljevalka "Dobra dela" in njena sestra "Vera." Skrušen po težkih bojih najde pot

nazaj v hram življenja in ko se poslanika smrt vrne, da izpolni naračilo, ga najde pripravljenega.

To vsakdanjo povest, a v obliki misterija "Slehernika" so postavili na oder v slov. župniji Brezmadežne igralci, večinoma člani SP društva "Baraga" pod okriljem društva NLJ. Igro je z uspehom režiral g. Anton Ponikvar iz Toronta. Čestitke zaslužijo.

Misterij ima polno težkih zahtev. Tekst je v verzih in zahteva dobrega obvladovanja, da se igralec more predati igri. Igra je bogata na dogajanjih, ki pa so po večini notranjega značaja, kar zahteva izdelane mimike in glasovne obdelave. Scenerija je bila zelo okusna in brez nepotrebnih navlak. Če bi hoteli iskati pomanjkljivosti v tej izvedbi Slehernika, bi jih gotovo nekaj našli. Če pa upoštevamo zahtevnost tega misterija in okoliščine igralcev, se pomanjkljivosti izgubijo. Lahko rečemo, da je bilo to dramsko delo eno težjih, kar jih je bilo na naših

ČE SE SELITE

izpolnite ta odrezek in ga nam takoj pošljite. Ni potrebno, da nam pišete pismo. Naslove menjamo dvakrat tedensko. Navedba starega naslova je nujna.

AMERIŠKA DOMOVINA
6117 St. Clair Ave. Cleveland 3, Ohio

Moj stari naslov:

Moj novi naslov:

MOJE IME:

PROSIMO, PIŠITE RAZLOČNO

odrih v Torontu a verjetno eno najboljše izvajanih. Pripravljeno in igrano je bilo iz ljubezni do dramskega udejstvovanja, iz ljubezni do slovenske besede in do duhovne igre. In ta ljubezen, brez visokoletečih gledaliških ambicij, je rodila uspeh, za katerega je treba čestitati igralcem in prirediteljem.

Slehernika je odlično podal g. Alojzij Ponikvar. Le škoda, da je njegov glas prepoln melanholije. Ponikvarji so preprosti, a v dno duše umetniki igranja in ljubijo življenje na odru. Slehernikovo mater je skrbno ponazorila gđ. A. Dolenc. Dostojanstven je bil njegov družnik g. H. Erčulj. Strah je vzbujal g. J. Adamič v podobi smrti. Tako preprosto lepo je zaigrala "Vero" gđ. Stanka Ponikvarjeva. Res odlično je pokazala slabost, rast in končno moč Slehernikovih dobrih del gđ. Marija Demšarjeva. Gđ. Valči Brence, Slehernikova ljubica, je kar gorila ob njem. Zelo močilen je bil "Mamon," ki ga je podal g. V. Strah; le prave maske in lasulje mu je manjkalo. Pravi peklenski ples je priredil "Hudič," ki ga je odlično pokazal g. B. Počotnik. Prav priklupna sta bila oba nečaka g. J. Viči in g. F. Grašič. Tudi manjše vloge kot ubogi sosed g. V. Povše, dožnik g. J. Kranjc, njegova žena gđ. M. Strah in druge so bile zadovoljivo podane.

Ni pa bila tako zadovoljiva udeležba, ker bi lepa in akustična nova dvorana mogla pri dveh predstavah sprejeti precej več kot 300 gledalcev. Duhovna igra v postnem času bi pri takih žrtvah igralcev zaslužila več pozornosti med občinstvom.

Por.

Sestanki S. K. A. S.-a

SKAS Toronto je imel v letošnjem letu že tri redne sestanke. Februarski je bil posvečen primerjavi šolstva v Jugoslaviji in Kanadi. Predaval je g. prof. Jelinčič. Marčni sestanek je bil v torek 21. marca. Prvotno je bil namenjen "Kontroli rojstev" iz zdravniškega, moralno - verskega in gospodarskega vidika. Stvar pa se je nekoliko zasukala v smer preobljudenosti zemlje in naraščanja prebivalstva, ter sredstva za njega preprečevanje oz. sredstva za izrabljanje zemeljskega bogastva. Predavali so: gg/ dr. S. Pregelj, F. Sodja C. M. in dr. P. Klopčič. Na april. skem sestanku bo govora o "Razlaganju sv. pisma." Predavatelj bo preč. g. Lojze Ambrozic, semeniški profesor.

Por.

Iz Slovenske pisarne

Prva pošiljka "Zgodovinskega Atlasa Slovenije" je takoj pošla. Vse, ki so se že oglasili, da ga hočejo imeti in tiste, ki se še bodo, prosimo, da ne obupajo, ker čakamo na novo pošiljko. Ko jo bomo prejeli, bomo naročila izvršili in če bo še kaj izdov ostalo, bomo na tem mestu objavili.

Je pa še na zalogi nekaj malega izdovodov Zbornika za leto 1961. Kdor bi se želel imeti to lepo in pomembno publikacijo, naj se čim prej oglasi osebno ali po pošti v "Slovenski pisarni na 618 Manning Ave. Toronto 4. Cena kot vsako leto \$3.25, po pošti \$3.50.

Uprava.

Nov pomožni nadškof prispel v Toronto

Novi pomožni nadškof za Torontsko nadškofijo Most Rev. P. F. Pocock je bil prisrčno sprejet v ponedeljek, 20. marca. Njemu na čast je bil prirejen v

Royal York Hotelu banket, ki se ga je udeležilo šest škofov, kardinal McGuigan in kakih 300 duhovnikov in redovnikov. Slavnost sprejema je bila prav na 26. obletnico, ko je bil za torontskega nadškofa inštaliran sedanj kardinal Nj. eminence McGuigan. Novi pomožni nadškof je izjavil, da dvomi, če je bil kdaj katerikoli pomožni nadškof sprejet z večjo slovesnostjo in prisrčnostjo kot on.

Romeo Maione se vrača v Ontario

Prijazni Romeo Maione je znan tudi slovenskim mladim ljudem. Doma je iz Montreala. Bil je prvi kanadski predsednik mladih krščanskih delavcev. Trenutno je predsednik mednarodne Zveze mladih krščanskih delavcev. Konec leta pa se bo vrnil v Ontawo, ker je imenovan za pomožnega direktorja Socialne Akcije Kanadskih Katoliških konferenc.

Prijatelj Maione-ju, ki je bil že med nami v slovenski dvorani tudi naše čestitke.

Slovenski radio spored za Veliko noč

Kirkland Lake, Ont. — Slovenskim rojakom in rojakinjam v Kirkland Lake in okolici, do kamor seže glas radio postaje CJKL Kirkland Lake, sporočamo, da bo Slovensko dramsko društvo Triglav pripravilo za Veliko noč poseben slovenski radio spored. Postaja ga bo oddajala od 6:30 do 7. v nedeljo, 2. aprila, zvečer.

Spored bo obsegal slovenske velikonočne pesmi, verske in narodne.

Kdor bi imel za ta spored kakšne predloge ali želje, naj sporoči podpisane mu.

Matija Otoničar,
42 Maine St.
Kirkland Lake, Ont.

Zahvala prijateljem

Agincourt, Ont. — Zdaj, ko že trdno stojim na nogah, zdaj, ko sem za trdno prepričan, da mi je dobri Bog zaresno podaril v drugič življenje, zdaj, ko so bolečine v glavnem ponehale in so rane že skoro zaceljene, zdaj ko mi porečejo, da se mi je duša napočez obrnila, si štejem v prijetno dolžnost, da se vsem, ki ste mi z molitvijo in dejanji, z obiski na domu in v bolnici, kjer sem skoraj leto dni prenašal mučno bolečino šestih težkih operacij, in vsem, ki ste mi na kakršenkoli način vsa dolga leta moje bolezniskovali lajšati trpljenje, prav prisrčno zahvalim.

Prva zahvala č. gg. duhovnikom: superiorju J. Kopaču, ki me je od začetka bolezniskoval na domu ter mi prinašal vizo za nebesa, pa še kasneje v bolnici; Sodji, ki mi je največkrat, zlasti pa vselej pred operacijo prinašal duhovno željo ter me rešil iz krempljev hudobca ves v skrbi, če bi podlegel nožu kirurga, da ja ne bi imel črnih kake oblasti do mene. G. Sodja se je vedno tiho kot duh pojavil ob postelji, opravil mimo in tiho, skoraj brez šuma vse potrebno ter zopet prav tiho odšel, da nisem niti vedel, kdaj ga je zmanjkalo. Da, gospodu se pozna, da je vršil duhovniško službo pod bičem komunizma. Ta težki bič mu je prešel v meso in kosti, da se ga še sedaj ne more znebiti. Skumavcu hvala za obiske in tudi enkratno dušno pranje tiste dni po njegovi novi maši, ki se ni bil vaju spovedovati, pa ga je močno skrbelo, da bi ga jaz kaj ne pohujšal pri spo-

vedi; Vukšiniču in hrvatskemu župniku Džordžu za obiske. Končno hvala še sinu Lojzetu in bratu Bernardu, ki sta zame pomagala.

Ne bom pa pozabil nikoli brata Cirila, ki me je ves čas zdravljenja v bolnici po dvakrat do trikrat na teden obiskal, vedno v skrbi, da ja ne bi ušel nepraviljen tja za raketno zaveso. Vedno mi je o pravem času poslal gospoda z dušnim tolažilom, mi poskušal na vse načine krajšati

Župnik slovenske župnije Brezmadežne v Torontu za Veliko noč

TORONTO, Ont. — Spet je pred nami praznik Gospodovega vstajenja, praznik Jezusove zmage nad smrtjo. Zato je vsaka Velika noč praznik, ki nam prinaša veselje in novo življenje.

Naj bi tudi letošnja velika noč prinesla vsem slovenskim rojakom v Kanadi in v Združenih državah, pa tudi po vsem ostalem svetu in zlasti v domovini novega življenja in veselja, obilje milosti in blagoslova božjega. Obenem pa tudi želimo, da bi se s prihodom pomlad zboljšal tudi gospodarski položaj za naše rojake, da bi vsi dobili zaposlitev in da bi vsa njihova podjetja dobro uspevala.

Ko v imenu slovenskih misijonarjev - lazaristov v Kanadi izrekam te želje za veliko noč vsem rojakom, se obenem tudi v imenu njih zahvaljujem vsem našim dobrotnikom, ki so nam pomagali pri zidanju cerkve Marije Pomagaj v Torontu, in še posebej vsem tistim, ki so nam pomagali in nam še pomagajo pri zidanju cerkve Brezmadežne v New Torontu. Dvorana je bila že odprta slovenski javnosti na dan blagoslovitve 26. februarja. Sedaj že služi svojemu namenu.

Igralci obeh slovenskih župnij v Torontu so pod vodstvom Društva Najsvetejšega imena Jezusovega župnije Brezmadežne postavili na oder v novi dvorani misterij "Slehernik" 18. marca in ga ponovili 19. marca.

S to prvo kulturno prireditvijo v obsejni novi dvorani z velikim odrom so igralci dokazali, da so bili vredni tako velike dvorane in odra. Misterij je režiral g. Tone Ponikvar, Slehernika je pa igral njegov brat g. Lojze Ponikvar. Ta dva sta nosila glavno breme in njima gre prvo priznanje. Pa tudi vsi ostali igralci in tisti, ki so pripravljali oder, so položili v igro veliko truda. Igra je v verzih, pa so vendar vsi igralci svoje vloge tako obvladali, da se je šepetalka manj šala kot pri katerikoli drugi igri.

Ni moj namen ocenjevati igro, ampak le izreči zahvalo in priznanje vsem; ki so pri tej prvi kulturni prireditvi sodelovali. Manj zadovoljiv je bil obisk, vendar za spoznanje boljši, kot

Janez Kopač, C. M.

KRIZEM PO DEŽELI

Minister za zemljo in gozdove v ontarijski vladi je izjavil v pokrajinski skupščini, da obstoja v Ontario trdno prepričanje, da bo morala Kennedyeva vlada prej ali slej sprostiti ceno zlata, s čimer se bo ta dvignila do take višine, da bo izkoriščanje zlatih rudnikov na področju Timminsina in Kirkland Lake postalo zopet donosno.

Pravosodni minister zvezne vlade Fulton je dejal, da bo verjetno potrebna nova konferenca zvezne vlade s pokrajinskimi vladami, predno bo mogoče izdelati predlog za dopolnilno zvez-

čas in lajšati bolečino.

Naj omenim le še nekatere, ki so me pogosto obiskovali in mi bili v pomoč na več načinov: Družina Lojzeta Dolence, Cvetka Jakuš, Janez Muhič, Janez Marčič, dr. Antolin in drugi, tudi oni iz Clevelanda, Hobokena, New Yorka, Milwaukeea, Lemonta in celo iz Colorada. Hvala vsem!

Grešil bi, če ne bi še posebej omenil moje žene, ki je ves čas moje boleznij največ prinašala tezo dneva, mi vedno z razumevanjem stala ob strani in mi na vse načine lajšala trpljenje in težave. Hvala sinovom, ki so mi tako radovoljno priskočili vedno v pomoč denarno, s prevozi ter obiski v bolnici, hvala tudi moji hčerama in zetoma. Vsem, vsem najlepša hvala in Bog povrni!

Prijateljem in znancem želim Veselo Alelujo!

Lojze Ambrožič st.

je bil doslej pri resnih duhovnih igrah. Vendar človek zaskrbi, ko vidi, da kulturno in duhovno delo peša celo pri takih, ki bi morali biti kvas. Župljani obeh župnij in zlasti verske in kulturne organizacije obeh slovenskih župnij bodo morale kulturno in versko delo zagrabiti še vse bolj nactno in v složni povezanosti, sicer bodo kulturne in verske prireditve vedno slabše obiskane in bodo naše ljudi vlekli le še plesi, banketi in bazarji.

In prav duhovnemu, verskemu dvigu naših rojakov okrog Toronta naj bi služila nova cerkev, ki že dviga stene proti nebu in se vedno bolj bliža svoji končni obliki. Blagoslovitev nove cerkve Brezmadežne s čudodelno svetinjo je predvidena za zadnjo nedeljo v maju. Sedaj najbolj potrebujemo duhovne in gmotne pomoči, molitve in dolarjev.

Ko smo pred nekaj tedni objavili v "Ameriški domovini" prošnjo za kako posojilo in zlasti za klope, smo objavili za klope previsoko ceno. Kajti pozneje smo dobili boljšo ponudbo in bodo posamezne klopi stale 150 dolarjev in ne 200, kot je bilo omejeno. Doslej so kupili klopi sledeči:

1. G. Tone in ga. Lojzka Skubic, Toronto, Ont.
2. Družina Osredkar in družina Stajan, New Toronto, Ont.
3. Družina Tone in Janez Tratnik, New Toronto, Ont.
4. G. Stane Ulčar, New Toronto, Ont.
5. Poročne klečalnike (100 dolarjev) bo plačala Katoliška Zenske Liga župnije Marije Pomagaj.

Neplačanih je ostalo še 31 klopi, vsaka po 150 dolarjev.

Seznam ostalih dobrotnikov in nabožnih predmetov, za katere še iščemo dobrotnikov, bomo objavili po velikonočnih praznikih.

V imenu slovenskih lazaristov v Kanadi in v imenu župnije Brezmadežne želim uredništvu in upravi "Ameriške domovine" ter vsem njenim naročnikom in čitateljem prav veselo velikonočne praznike in veliko pirhov, zlasti duhovnih.

Janez Kopač, C. M.

ralna stranka bila in je danes podpornica socialnega skrbstva, da pa je potreba to spraviti vedno v sklad z danimi finančnimi možnostmi.

Predsednik vlade Diefenbaker je dejal v parlamentu, da je Kanada pripravljena takoj sodelovati v mednarodni komisiji za Laos, kakor hitro se bosta o tem zedinili Sovjetija in Vel. Britanija. Predvidevajo, da se bo komisija sestala v New Delhiju.

Angleški inštitut za poljedelstvo se trudi, da bi vzgojil tak krompir, ki bi imel gomolje na površini. To bi olajšalo njegovo spravljanje in čiščenje. Kanadski poljedelski strokovnjaki se za te poskuse zelo zanimajo.

Pretekli petek so v Bellevillu istočasno pokopavali 10 let starega Thomasa McNevena, ki je bil ugrabljen in puščen zvezan v samoti, da je umrl, in Thomasa Warren Williamsona, skavtskega mojstra, katerega četi je mali Thomas pripadal in ki je osumljen, da je fantiča ugrabil. Williamson je po zaslišanju o ugrabitvi napravil samomor. Izdal se je za posredovalca med ugrabitelji in starši, ki naj bi za vrnitev otroka plačali 25,000 odkupnine.

Sodiijo, da je Williamson fantiča v ponedeljek zvečer, ko se je odšel igrat, prestregel na cesti in ga odpeljal v samotni kraj kakih šest milj od tod, ga tam močno pobil in ga pustil privezanega na drevo umreti. Naslednji dan se je pojavil pri družini kot "pooblaščenec" ugrabiteljev, da prevzame zahtevano odkupnino. Otrcka so našli v sredo in ugotovili, da je umrl še v ponedeljek zvečer. Williamson se je v sredo ustrelil v kleti svojega stanovanja, ko je postalo jasno, da ne bo mogel dokazati svoje nedolžnosti pri tem strahotnem dejanju.

Brezposelnost je pretekli mesec dosegla v Kanadi nov rekord; dvignila se je od 10.8 na 11.3 odstotke, kar je nov rekord za dobo po drugi svetovni vojni. Po uradnih podatkih je bilo v deželi v februarju 719,000 brezposelnih. V vladnih krogih v Ottawi sodijo, da brezposelnost še vedno ni dosegla viška in da še ne moremo skoraj pričakovati boljših časov. Položaj naj bi se zboljšal šele koncem aprila ali celo v maju.

V Quebecu in vzhodnem delu Ontaria se je pojavila prašičja kolera. Oblasti so vzpostavile karanteno za predele, kjer se je bolezen pri prašičih pojavila, da bi preprečilo njeno širjenje.

MALI OGLASI

Naprodaj

5 sob, enodružinska hiša, dvojna garaža, klet, na Shawnee Ave. Ključite IV 1-4710. (61)

Naznanilo!

Mrs. Mary Penko in njena dva brata Anton in Andy Kappel, 18516 Chapman Ave., naznanjajo svojim prijateljem, da so se zaradi nove ceste preselili na novi naslov: 1437 Sulzer Ave., Euclid 32, Ohio.

Stanovanje

Starejša ženska bi rada delila svoje 8-sobno stanovanje z žensko ali zakonskim parom. 864 E. 73 St. —(65)

Sobe se odda

6 sob se odda na 6205 Carl Ave. (65)

Garaža na Norwood Rd.

Garažo se odda v najem na 1165 Norwood Rd. (63)

Stanovanje se odda

Oddajo se 4 sobe dvema odraslim brez otrok na 6211 Glass Ave. zgoraj. Vprašajte na 1115 Norwood Rd. —(62)

V najem

Odda se enodružinska 3-sobna moderna hiša na E. 63 St., s kopalnico. Ključite EX 1-9226. (63)

Slovenske Pasijonske igre

Cleveland, O. — Z velikim uspehom je Slovenski oder v Clevelandu podal na Tiho nedeljo, 19. marca 1961, Gregorinovo pasijonsko igro "V času obiskanja".

Pasijonske igre se običajno vzpizirajo v daljših razdobjih. Verjetno bomo morali na naslednjo pasijonsko igro zopet čakati precej let. Zato je morda prav, da ob zaključku letošnjega pasijona naredimo kratek pregled o slovenskih pasijonskih igrarh.

V Evropi so se pojavile prve pasijonske igre že v srednjem veku.

Med Slovenci pa je bila vpriporjena prva pasijonska predstava v Ljubljani 24. marca 1617. Priredila jo je bratovščina Odršenika sveta. Meščani so se namreč med kugo leta 1598 zablubili, da bodo priredili vsako leto pasijonsko procesijo, če Bog nadlogo odvrne. Procesijo je tvorilo 23 skupin, ki so predstavljale trpljenje Kristusovo, zgodbe stare in nove zaveze in celo antične bajeslovne postav.

V Kranju so tudi vpriporili pasijon na glavnem trgu 6. aprila 1730. Igro je tvorilo 15 slik.

V Novem mestu so prirejali pasijon kapucini od leta 1658 do 1686. Obsegal je 14 do 16 slik.

O novomeški pasijonski procesiji ne vemo nič drugega. Za kranjski pasijonski tekst iz leta 1730 domnevamo, da so ga prodali po Costovi smrti carski knjižnici v tedanjem Petrogradu v Rusiji; za besedilo iz leta 1771 vemo, da ga ima državna Narodna in univerzitetna knjižnica v Ljubljani. O ljubljanski pasijonski procesiji iz leta 1617 nam je pa ohranjen le spored.

Edini slovenski pasijonski tekst iz teh časov se nam je ohranil v knjižnici kapucinskega samostana v Škofji Loki. Je torej najstarejša naša ohranjena teatersko besedilo. To je bila pasijonska procesija v Škofji Loki iz leta 1721. Letos torej obhajamo 240-letnico tega pasijona.

Kako je nastal škofjeloški pasijon?

Loški glavar, baron Anton pl. Ecker je bil zaprosil za dovoljenje, da bi se v Škofji Loki smela vršiti pasijonska procesija. Dovoljenje je dobil 1720. O. Romuald, doma iz St. Andraža pri Gorici, je bil določen za reditelja. Pripraviti je moral tudi slovensko besedilo za recitiranje pri procesiji. To je tudi storil. Besedilo, ki sa nam je ohranilo iz l. 1721 z naslovom "Institut pro processione locopolitana in die parasceves", obsega nad tisoč slovenskih verzov. Jezik in verzi res niso najboljši, notranja sila pa je nesporna.

Procesija je obsegala 13 oziora 14 slik ali prizorov, ki so se odigrali vsak na svojem vozu. Sprevod se je dvignil na veliki petek ob 4. popoldne po končani pridigi izpred kapucinske cerkve. Prvi je stopal vodnik, oblečen v rdečo kuto s palico z zvezdo v roki. Za njim je jahala na belcu smrt. Nato je mož v črni kuti nosil veliko črno zastavo. Prizori so bili tile:

1. Raj in padec prvih staršev. 2. Smrt (pekel l. 1734). 3. Zadnja večerja. 4. Samson. 5. Krva- vi pot. 6. Bičanje. 7. Kronanje, 8. Jeronim. 9. Glej, človek! 10. Kristus na križu. 11. Mati božja sedem žalosti. 12. Skrinja zaveze. 13. Grob Kristusov. Vsaka okoliških vasi je morala poskrbeti za en prizor, sodelovalo pa je z meščani vred (sodeč po številu oblek, ki so bile potrebne) 278 oseb. Zadnjikrat se je ta pasijonska procesija vršila leta 1764.

Škofjeloški pasijon je bil na novo prirejen in podan leta 1932 (12., 13., 18. in 20. marca) v Ljudskem domu v Kranju. Tekst pa je izšel v "Založbi ljudskih iger" leta 1934.

Da bo slika slovenskih pasijonov kolikor mogoče popolna, moramo omeniti pasijon koroškega kmeta-pesnika Andreja Schusterja-Drabosnjaka, ki je leta 1818 napisal prevod Trpljenja Gospodovega, ki so ga igrali po vsem slovenskem Koroškem. Naslov prevoda se je glasil: Komedija od zaliga grenkiga trpljenja ino smerti Jesusa Kristusa nashiga ljubiga Gospoda. Popisano od Andrea Drabosnjaka eniga pavra v Korotane, is nemshkiga v koroshko shpraho v rajme napravljano v letu 1818.

Drabosnjakov pasijon so na slovenskem Koroškem igrali vse do leta 1932. Pasijon je zahteval 62 vlog. Igrali so tudi tisti, ki so sicer samo gledali.

Tik pred prvo svetovno vojno smo dobili novo besedilo slovenskega pasijona, ki ga je priredil po štirih evangelistih pisatelj Franc Sal. Finžgar. Pasijon je bil prirejen za vpriporitve na odru. Finžgar se je držal točno besedila sv. pisma. Edino Finžgar se je držal sv. pisemskega besedila, vsi drugi pisatelji pasijonov so vsebinsko prirejali tako, da so igralca in gledalca pripravili k premišljevanju o vzrokih trpljenja Kristusovega. Zato v vseh teh pasijonih nastopajo tudi druge osebe, ki sicer s pasijonom samim nimajo nič skupnega. Finžgarjev pasijon je šel kakih 15 let preko vseh večjih odrov po Sloveniji. V Ljubljani ga je večkrat podal Ljudski oder. Obsegal je 12 slik: od Cvetne nedelje do vstajenja.

Novo besedilo slovenskega pasijona smo dobili leta 1933. Napisal ga je gledališki igralec Edvard Gregorin. Besedilo je predložil Škofjiskemu ordinariatu v Ljubljani s prošnjo, da ga odobri tako za igranje na odru, kot za natis. Škofjski ordinariat je Gregorinov pasijon odobril 13. februarja 1933 pod številko 626. Gregorin je dal naslov svojemu pasijonu "V času obiskanja".

Lahko rečemo, da je Gregorinovo besedilo pasijona od vseh, kar smo jih Slovenci imeli, najbolj popolno. Zadošča namreč trem pogojem: svetopisemskemu besedilu, prinaša mišljenje in dobo, v kateri je Kristus nastopal, in še tretje, zadošča tudi umetniškemu okusu. Morda je Gregorin prav zaradi tega zadnjega napisal nov pasijon. Verjetno je hotel Kristusovo trpljenje na umetniški način predstaviti in posredovati tudi mestnemu občinstvu in umetniško zahtevnemu igralcu. Moramo reči, da je to Gregorin s svojim pasijonom tudi dosegel. Že naslednje leto 1934 je bil Gregorinov pasijon na programu slovenskega narodnega gledališča v Ljubljani. Gregorin sam je nastopil v vlogi Kristusa. Predstava je bila za Ljubljano prava senzacija.

Naslednje leto 1935 pa je pasijon izšel v knjigi. Od tedaj pa do druge svetovne vojne je bil Gregorinov pasijon igran po

vseh večjih odrih Slovenije. Od vseh teh vpriporitev moramo omeniti vpriporitev "V času obiskanja" na Brezjah pred romarsko cerkvijo na prostem. Režiral je avtor sam. Pomagali so mu pa tudi zlasti frančiškani in pa dramatik in igralec Vlado Novak. Vsa Gorenjska je takrat hitela na Brezje k Gregorinovu pasijonu. Igrali so 15. avgusta 1938 s kakimi tremi ponovitvami.

Posebno pasijonsko besedilo nam je zapustil tudi pisatelj Ksaver Meško, ki je napisal Pasijon, velikonočni misterij v sedmih skrivnostih in s tremi predpodbami. Ta Pasijon je izdala leta 1936 Družba sv. Mohorja v Celju. Verjetno pa je besedilo tega pasijona bilo igrano zlasti po Stajerskem že mnogo preje.

Ob popisovanju slovenskih pasijonov v Sloveniji moramo omeniti tudi vpriporitve pasijona v Ameriki. V Clevelandu je bil 8. decembra 1929 na seji podpornega društva Kristusa Kralja KSKJ št. 226 ustanovljen Pasijonski klub na predlog Jožeta Grdine. Po naključju je bila ponudena Pasijonskemu klubu vsa oprema, ki so jo rabili igralci pasijonskih iger "Bavarian Passion Play" imenovana, ki je nastopala v Public Hall v mestu. Za opremo, obleke in lasulje je plačal PK tisoč dolarjev.

Pasijonski klub je prvič vpriporil pasijon po Finžgarjevem besedilu na Cvetno nedeljo, 13. aprila 1930, v Slov. narodnem domu na St. Clairju. Režijo je vodil Jože Grdina. To je bila za slovenski Cleveland prava senzacija. Takrat je bila dramatika v Clevelandu precej dobro

razvita. Svoja dramatska društva so imeli v Newburgu, v Collinwoodu ("Lilija"), na St. Clairju pa "Triglav", "Orel" in "Ivan Cankar". Toda nobeno teh društev se ni upalo s tako veliko stvarjo na dan kot pasijon. Tudi Plain Dealer je takrat veliko pisal o slovenski pasijonski igri. Kristusa je predstavljajal Lojze Oblak, Marijo Mary Smerdel, sv. apostola Janeza John Škrabec, Kajfeža znani Erazem Gorše, ustanovitelj slov. muzeja, in drugi. Jože Grdina kot režiser je nastopil v vlogi Judeža. Prva predstava Pasijona je bila odlično obiskana, saj je Klub prejel na vstopnini \$2484.

(Dalje na 5. strani)

Holmes Ave. Market

15638 Holmes Avenue Cleveland 10, Ohio Liberty 1-8139 IMA

ZA VELIKO NOČ!

odlične DOMAČE MESENE KLOBASE, ŠUNKE, PLEČETA, ŽELODCE in PRVOKLASNO SVEŽE MESO!

ZATO: NAROČITE ŽE SEDA J vse, kar boste o VELIKO NOČI potrebovali!

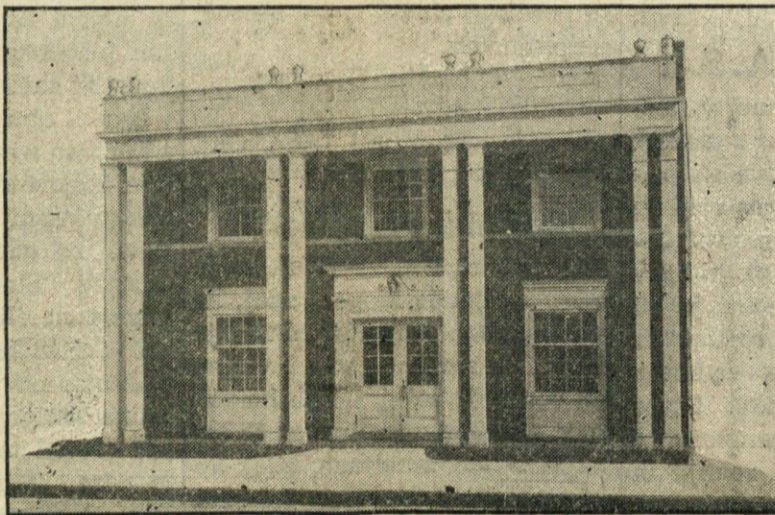
RAZEN TEGA DOBITE PRI NAS tudi vse, kar je potrebno za POTICE in razne druge velikonočne SPECIJALNOSTI!

Sprejemamo poštna naročila in razpošiljamo tudi izven mesta!

VESELE VELIKONOČNE PRAZNIKE ŽELIMO VSEM

Najtopleje se zahvaljujemo za vso naklonjenost izkazano našemu podjetju

VSEM SKUPAJ ŽELIMO SREČNO TER VESELO ALELUJO!

Zakrajšek pogrebni zavod

NAJMODERNEJŠE UREJEN V VSEH PODROBNOSTIH

Postrežba z invalidnim vozom vedno na razpolago

6016 St. Clair Avenue

ENdycott 1-3113

EUCLID RACE DAIRY & ICE CREAM CO.

503 East 200th St.

Ivanhoe 1-4700

VOŠČIMO VAM VESELE VELIKONOČNE PRAZNIKE!

KADAR STE PREHLAJENI! ... pridite k nam! Imamo izborna domača zdravila proti KASLU in prehladu! NE CAKAJTE, ampak pridite takoj, ko se prehlad pojavi!

MANDEL DRUG
15702 Waterloo Rd. KE 1-0034
Cleveland 10, Ohio
Naročila sprejemamo in razpošiljamo tudi po pošti!

ZULICH INSURANCE AGENCY

18115 Neff Rd. IV 1-4221
Cleveland 19, Ohio

JOHN L. MIHELICH

SLOVENSKI ODVETNIK

ŽELI VSEM SKUPAJ

VESELE VELIKONOČNE PRAZNIKE

IN

VESELO ALELUJO

Urad v mestu: 300 Engineers Bldg.

Zvečer doma: 1200 Addison Rd.

VESELE VELIKONOČNE PRAZNIKE VSEM ODJEMALCEM, PRIJATELJEM IN ZNANCEM želita

ANTON & JULIA MAROLT

GOSTILNA

1128 E. 71st St.

in

1129 E. 68th St.

Pristni legalni likerji

dobra vina, pivo in

prigrizek.

Se toplo priporočamo

VESELE VELIKONOČNE PRAZNIKE VAM ŽELIJO

CARL G. OPASKAR, M.D.

ZDRAVNIK

740 East 152nd Street

Office: GL 1-3134

Res.: FA 1-1719

DR. VINCENT OPASKAR

ZOBOZDRAVNIK

6402 St. Clair Ave.

HEnderson 1-4114

FRANK V. OPASKAR

ODVETNIK

Hippodrome Bldg.

Office: MAin 1-3786

Res.: YE 2-9803

LOUIS in FRANCES ZIGMUND, lastnika

ZIGMUND'S DELICATESSEN

1048 E. 76th St., vogal Korman Ave.

VOŠČITA IN ŽELITA VSEM ZNANCEM IN PRIJATELJEM TER ODJEMALCEM VESELE VELIKONOČNE PRAZNIKE TER SE PRIPOROČATA VSEM ZA OBISK

VESELE VELIKONOČNE PRAZNIKE ŽELITA VSEM ODJEMALCEM

FLORIAN in MARIE KONCAR lastnika

MODEL FOOD MARKET

445 East 200. Street

KE 1-7447

Prvoklasno sveže meso — domače prekajene riževe in krvave klobase — želodci — grocerija vseh vrst in zelenjava.

VSEM PRAV VESELE VELIKONOČNE PRAZNIKE!

DR. P. B. VIRANT

OPTOMETRIST

PREGLED OČI - PREDPIS OČAL

15621 Waterloo Rd. IVanhoe 1-6436
v poslopu North American bankeVESELE VELIKONOČNE PRAZNIKE ŽELI
VSEM PRIJATELJEM**RE-NU AUTO BODY CO.**

J. J. POZNIK, lastnik

Veščaki v barvanju, popravljanju ogrodij in fenderjev,
kakor tudi vseh vrst motorjev

982 East 152nd St. GLenville 1-3830

ZA DOBRA VINA SE DGLASITE PRI

BOZEGlav TAVERN

6010 St. Clair Avenue

WINE - LIQUOR - BEER

BONDED WINERY

1125 E. 60. St.

HOME MADE "PIZZA PIE"

VESELE VELIKONOČNE PRAZNIKE ŽELIMO
VSEM ODJEMALCEM IN PRIJATELJEM!

Phone EN 1-8606

Vesele velikonočne praznike želimo vsem

cenjenim odjemalcem in znancem

**ZULICH
INSURANCE AGENCY**VSAKOVRSNA ZAVAROVALNINA PROTI
POŽARU IN NEZGODI

FRANCES ZULICH, Agent

18115 Neff Road IVanhoe 1-4221

VESELE VELIKONOČNE PRAZNIKE

VSEM SKUPAJ!

GOLUB FUNERAL HOME

4703 Superior Ave. EXpress 1-0357

Service to Render Most Perfect Tribute

Pesem Vslajenja

(Ivan Cankar)

Luč je in Bog je, radost in življenje!
Svetlejši iz noči zasije dan,
življenje mlado vre iz starih ran
in iz trohnobe se rodi vstajenje.

V nečisto noč, v sramoto in ihtenje
zapel je glas od angelskih poljan —
en žarek je iz večnosti poslan,
svetlobe večne slavno oznanjenje. —

Vsi vi, skoz mrak pod križem vzdihujoči,
vsi vi, strmeči nemi v črna tla —
prišlo je znamenje! V tej zadnji noči
zablislilo se je od vrh neba —
vstanite, vriskujoči in pojoči:
pozdravljena, nebeška glorijska!

**SLOVENSKE PASIJONKE
IGRE**

(Nadaljevanje s 4. strani)

Pozneje se je Pasijonski klub preimenoval v Jugoslovanski Pasijonski Klub, ki je ponovno vprizoril Pasijon 20. marca 1932. Dne 16. oktobra istega leta pa je JPK vprizoril igro "Mučeniška smrt sv. Neže" v režiji Jožeta Grdine. Igro, so ponovili tudi v Newburgu, Barbertonu in Euclidu.

Devetega aprila 1933 je JPK vprizoril Pasijon v spomin 1900-letnice smrti Odrašenikove. Tudi tedaj je bil režiser Jože Grdina. Z dobičkom predstave je Klub nabavil veliko omaro, v katero so poslej hranili kostume pasijonskega kluba. Potem je JPK vprizoril v letu 1933 in 1934 še nekaj drugih predstav. Prišla je druga svetovna vojna in JPK ni imel prilike, da bi vprizoril še kako pasijonsko predstav. Po svetovni vojni pa so začeli prihajati v Ameriko in tudi v Cleveland slovenski ljudje, ki so bežali od doma pred komunizmom. Dne 29. decembra 1949 je igralec in režiser Pavle Intihar sprožil misel za vprizoritev Pasijona. Misel je našla ugoden odmev in 8. januarja 1950 je bil prvi sestanek v ta namen. Režijo je prevzel Jože Grdina in dal na razpolago tudi opremo JPK. Izvolili so nov odbor Pasijonskega Kluba in sicer: Jože Grdina, predsednik; Janez Ovsenik podpredsednik; Tončka Mravlje, II. podpredsednik; Pavle Intihar, tajnik; Jože Likozar, zapisnikar; Jože Ponikvar, blagajnik. Nadzorni odbor: Ivan Varšek, Leo Novak in Ivan Sever.

Na Cvetno nedeljo, 2. aprila 1950, je Pasijonski Klub ob dvajsetletnici svoje ustanovitve vprizoril Pasijon po Finžgarjevem besedilu v SND na St. Clairju. Med igralci je bilo ne-

kako polovico starih in polovico novih naseljencev. Izdana je bila posebna Spominska knjiga. Pasijon je bil zelo dobro obiskan, saj je znašala vstopnina \$2,359. O tem pasijonu je tudi clevelandsko časopisje veliko pisalo in prineslo več prav dobrih slik. Kristusa je igral Jože Likozar.

Naslednje leto na Cvetno nedeljo, 19. marca 1951, je Pasijonski Klub ponovno vprizoril Finžgarjev Pasijon. Kristusa je igral Jože Grdina, ki je vodil tudi režijo. Ob tej priliki je bila

izdana posebna spominska knjiga, v kateri je trinajst slik velikega formata iz raznih prizorov Pasijona. Tu se posebno dobro vidijo kulise, ki jih je uporabljal "Bavarian Passion Play", od katerega je prevzel Pasijonski Klub vso opremo. To je bila poslednja predstava Pasijonskega Kluba. Sredi meseca junija 1960 je Slovenski oder prevzel od Jožeta Grdine, predsednika Pasijonskega Kluba, vso pasijonsko garderobo. To je bilo poslednje dejanje in popolna likvidacija Pasijonskega Kluba.

Na Cvetno nedejo, 10. aprila 1960, je Slovenski oder podal v režiji Milka Pusta Gregorinova Pasijonsko igro "V času obiskanja". Vlogo Kristusa je igral Jože Likozar. Letos pa je igro ponovil 19. marca v isti zasedbi kot lansko leto.

V domovini pa vse od "osvoboditve" leta 1945 še niso nikjer vprizorili Pasijona. Tudi ni bilo mogoče ugotoviti, da bi vprizorili Pasijon kje drugje v svetu, kjer je naseljenih več Slovencev.

To je kratek pregled slovenskih pasijonskih iger, zbran ob 240-letnici pasijonskih iger v Škofji Loki.

Zdravko Novak

**NAROČITE SI ZDAJ ZA
VELIKONOČNE PRAZNIKE
PRISTNE DOMAČE MESENE, RIZEVE IN KRVAVE
KLOBASE, ŠUNKE in ŽELODCE**

pri

**S P E H A R ' S
SQUARE DEAL MARKET**

prej na 19807 CHEROKEE AVENUE
sedaj smo prevzeli od SLOV. ZADRUŽNE ZVEZE na
712 E. 200 St. - KE 1-7777

RUDY SPEHAR, lastnik

Dovajamo tudi na dom, kjerkoli v Clevelandu
Sprejemamo tudi poštna naročila in Vam točno in
pošteno odpošljamo po pošti naročila.

**Pivo in vino lahko vzamete ven, ali vam
dostavimo**

Making your city a better place to live, work and raise a family—

the result of a **GROWING**
Savings and Loan business

4%

**ST. CLAIR
SAVINGS**

INSURED

Three Convenient
Locations...

913 East 185th St.

25000 Euclid Ave.

6235 St. Clair Ave.

Cleveland, Ohio

Zahvala in voščila za Veliko noč!

Dočakali smo zopet čas, v katerem si voščimo vesele
Velikonočne praznike.

Obenem se zahvalimo za vso naklonjenost svojim prijateljem in odjemalcem, kakor tudi vsem onim, ki so se poslužili našega podjetja v žalostnih dogodkih svojih dragih, ki so se ločili od njih.

Smatramo, da smo napravili vse, da bi vredno storili svojo dolžnost, bilo v trgovini s cenami, kakor tudi v pogrebnih opravilih. Naše želje so bile in tako ostanejo tudi za v bodoče: zadovoljiti vsakega, da ostane naš prijatelj in odjemalec tudi v bodoče.

Sprejmite našo zahvalo vsi, kateri ste v preteklosti z nami sodelovali, mi pa ostanemo naklonjeni v vsakem slučaju tudi VAM.

**NAJ BODO VESELI VAŠI VELIKONOČNI
PRAZNIKI IN NAJ BO VSE VESELO IN SREČNO,
IN VSEM VELIKONOČNO ALELUJO!**

ANTON GRDINA IN SINOVI

EASTER GREETINGS

from

**CONGRESSMAN
FRANCES P. BOLTON**

VSEM DELNICAJEM, DRUŠTVENIKOM IN

VSEM POSETNIKOM ŽELI

**DIREKTORIJ
SLOVENSKEGA
DRUŠTVENEGA DOMA**

20713 Recher Ave.

Euclid, Ohio

VESELE VELIKONOČNE PRAZNIKE!

Vesele velikonočne praznike vsem!

EMIL BUKOVEC

QUALITY GROCERIES and MEATS

6024 St. Clair Ave.

HEnderson 1-7066

VESELE VELIKONOČNE PRAZNIKE ŽELIMO
VSEM ODJEMALCEM IN PRIJATELJEM!**EDDIE TURK'S SERVICE STATION**

ATLANTIC GASOLINE

vogal St. Clair Ave. in 61. cesta

Vse, kar potrebuje vaš avto, dobite pri nas
Hvala za naklonjenost in se priporočamo še za naprej.

VESELE VELIKONOČNE PRAZNIKE
ŽELI VSEM**JOHN KNIFIC, SR.**

REALTOR

Prvovrstna, zanesljiva, točna
in hitra postrežba!

820 East 185. St.

IV 1-9980

VESELE VELIKONOČNE PRAZNIKE
ŽELI VSEM**OKORN DEPT. STORES**

692 East 200th St.

IV 1-6446

1170 East 74th St.

EN 1-8161

VESELE VELIKONOČNE PRAZNIKE ŽELIMO
VSEM

EDWARD J. ROZANCE IN DRUŽABNIKI
JOHN ROZANCE - - - FRANK GUSICH

LAKELAND REALTY

Real Estate — Insurance Service
Complete Low Cost Home Insurance

KE 1-3662

15604 Waterloo Rd.

KE 1-6681

VESELE VELIKONOČNE PRAZNIKE ŽELIMO
VSEM SLOVENCEM IN HRVATOM

Zahvaljujemo se vsem za naklonjenost v preteklosti
in se priporočamo tudi za bodoče

EUCLID POULTRY

MR. IN MRS. HOWARD BAKER

549 East 185th Street

KE 1-8187

Karel Mauser:

LJUDJE POD BIČEM

I. del

"Lepo je naredil," je bruhalo iz Jerovška Silva je videla, da je zardel.

"Ni od njega," je rekla tiho. "Ni od njega," je ponovil in se docela zmedel.

Silva je čutila, da mu je nerodno. Ta večer se je kmalu poslovil.

Silva je delala dolgo v noč. Se le ko jo je začelo mrziti, je legla.

Spati ni mogla.

Kako bo pretolkla do pomladi? Stroški bodo.

Usmiljeni Jezus, da je moralo tako priti!

Potlej se je spomnila Jerovška. Kako je neroden v svoji skriti ljubezni. Njen odgovor ga je zadel.

Mislil je, da je Blažev.

Ali bi ne bilo bolje, ko bi bil? To vprašanje jo muči že nekaj dni. Ne more mu priti do konca.

Ali bi bil greh manjši? Blaž ali Bissanti. Kdo je slabši? Ne more si odgovoriti.

Ali ni Blaž grešil v Bissanti-ju?

Ta misel jo že dolgo muči.

Dolgo v noč premišlja.

Ali bo mogla ljubiti to, kar je sovražila? Mar ni izdala krvi, iz katere se je sama rodila?

Mati je. Mati tujčevega otroka.

Ali ga bo mogla pritisniti k sebi, ko ji ga bodo prinesli?

Kakor je mislila, da se je umirila, tako je začutila, da se je

v njej pričel razkol med materinstvom in narodno zavednostjo. Do danes ji problem ni stopil s tako zavestjo pred oči. Preveč jo je tiščala še bolečina, ki jo ji je prizadel Blaž. Rešila se je drugega padca in pred tem je prvi stopil v ozadje. Zdaj se je bolečina uletela in iz omrtvele zavednosti je začel rasti problem, ki je bolel kakor zagnjda. Kakor da je vse v njeni notranjosti ognjeno, oteklo.

Talci, ki so umirali v gramozni jami, s krvjo obrizgane stene jetnišnic, rabski okostnjaki, kletve in molitve umirajočih,

CHICAGO, ILL.

REAL ESTATE FOR SALE

GLEN ELLYN - Beau. 7 Rm. home. 3 Lge Bdrms. & Lge. closet space. Lge family rm. Thermo Pane Patio door. Lge. livingrm. W. W. carpeting. Full size diningrm. Beaut. kitchen. Chambers appliances. Deep freeze refrigerator comb. 2 1/2 car gar. Many extras. STANLEY 8-8193. (61)

GLENVIEW East - By owner. \$31,500. Beaut. Sherwood loc. (South off Lake St.) 3 yr. old brk. tri-level with many mother-saving features. Walk to Avoca & Loyola schls. transp. shop. New Trier dist. Lge. kit. with blt-ins. Liv. rm. with din. "L". 3 bdrms. 1 1/2 baths. Partial bsmt. Gas ht. PA. 4-7566. (61)

SKOKIE - BY OWNER - Brk. Cape Cod. 4 bdrms. 2 1/2 bath. Sep. din. rm., kit. w-eating spec. w-w crptg. Drapes. Comb S & S. Alum. awnings. Fin. rec. rm. 2 car brk. gar. Cyclone fenced yd. Nr. pk. and schl. Low taxes. Mid \$20's. 3800 Dobson. OR. 3-5293. (61)

BELLWOOD - BY OWNER. Income 3 and 5 room apts. Zoned for business. Cer. tile kit. 3 paneled bdrms. Tiled hall. Steel awnings. Fin. bsmt. 2 car gar. Cyclone fence. 25' lot adjacent. 4012 Butterfield. LI. 4-1223. (61)

RIVERSIDE - BY OWNER - Choice 50'x186' lot in improved area. Lovely wooded park section. Nr. Harlem & Ogden. Reduced to a low \$10,000. For immed. sale. HI. 7-2412. (61)

BARRINGTON - BILTMORE - By owner. New Orleans Hillside overlooking golf course. 3 bdrms., 2 1/2 baths, 27' liv. rm. with firepl. 17 ft. din. rm. 22' kit. 2 car gar. Low 40's. Bus pickup for Barrington schools. DU. 1-3116 or DU. 1-5189. (61)

BROADVIEW - BY OWNER - Att. cor. brk. ranch, 3 bdrms. lge. liv. rm. and din. rm. w-w crptg. mirrored wall, firepl., tiled kit., 2 baths, breezeway with att. 2 car gar., gas ht., full bsmt., beaut. landscp., patio, many extras. Price \$31,900. Owner leaving city. FI. 5-1189. (61)

PARK RIDGE - BY OWNER - 7 yr. old 3 bdrm. brick ranch. Fin. rec. rm. in bsmt. Gar. with patio, crptg. and drapes. Nr. CTA transp. \$25,500. TA. 3-2301. (61)

NILES - By owner. Cor. 6 rm. vel. brk. ranch. Lge. 78'x108' landscp. lot. 2 1/2 car gar. Many extras. \$28,800. 8000 N. Merrill. TA. 3-2540. (61)

HELP WANTED - MALE

WE NEED AT ONCE DEVELOPMENT ENGINEERS

Mechanical Engineers with Degree and 2 to 5 Years Experience in Machinery Design for Progress and Machine Development in Field of Blow Molding.

Steady Jobs - Good Pay (Citizenship Not Required)

Send Complete Resume To MR. NEAL HOUGHTON

CELANESE PLASTIC COMPANY

BOX 1550

PRESCOTT, ARIZONA

(63)

vse se je nagnetlo v sobico in tiščalo proti postelji.

Izdala si našo kri, našo zadnjo uro, naše osamele otroke.

Poglej!

Prebita čela, mlake krvi, podpluti udi, znorele matere, kakor procesija in sredi procesije lesene krste, iz katerih meži kri. Počasi kaplja, kaplja za kapljo, črno rdeča, že na pol strjena.

Silvo je groza.

"Nisem vas videla, samo enega izmed vas sem hotela rešiti."

Judeža!

Kakor da je vsa procesija odprla vrata. Potlej se je tisoč prstov zavrtalo iz gruč.

Izdala si nas.

Nisem, nisem, nisem!

Ne more zaspati v temi. S tiho grozo vstane in prižge luč. Svetloba ji dobro dene.

CHICAGO, ILL.

REAL ESTATE FOR SALE

MELROSE PARK - By owner. DELUXE BRICK. 2 Flat. 2 car brick garage, near Winston Park. Nr. schools, shopping, transp. 1709 No. 18th Ave. Call Fillmore 5-4784. (62)

BY OWNER IN CHICAGO RIDGE. 2 Bdrm. expand. house. Att. gar. gas. ht. S & S. Cyclone fence, lot 60x122. Floored attic. Completely finished. GA 5-3110 NE 6-1281. (62)

GLENVIEW WEST - BY OWNER. \$25,900. 4 Bedroom, split level plus sub-bmt. att. gar. Low taxes; nr. schools and shopping; 3 Blks. N. of Golf rd. 1 mile West of Harlem. Park 4-2953 or YO 5-6030, 2526 Victor Ave. (62)

BY OWNER - Vic. of 71st & Seeley. 5 Room, 2 bedrooms, expandable. Clean new 2 car gar. 20x24. Priced right for quick sale. By appt. call WA 5-6680 after 6 P.M. wkdays. (62)

RIVER FOREST - BY OWNER. 6 rm. face brk. res. Lge. rm. & lge. sep. din. rm. 2 twin size bdrms. cer. tile bath. Encl. summer porch; expandable attic. 6 1/2 ft. stockade fenced yd. St. Luke's Parish and Washington schl. - Mid 20's or make offer - FO 9-7352. (62)

BY OWNER - Beautiful Brick 6 rm. Georgian home. 3 large bdrms. 1 1/2 tile baths, 2 car gar. Alum. S. & S. Beautiful kitchen with built in range. Vic. Archer & Normandy. Only \$18,900. Call for appt. 586-5867. (62)

GLENVIEW - Reduced \$2,500. By owner, transf. Must sell or rent with option now. Custom blt. 4 mo. spacious brk. tri-level. Att. 2 car gar. 3 bdrms. 2 baths. (dream bath) Cab. kit. with blt-ins. Lge. paneled fam. rm. with Crab Orchard. Frpl. Sub-bmt. Concrete dr. Patio. Alum S. & S. Gas ht. \$32,400. 1321 Pfingsten Rd. PA. 9-1306. (62)

BELLWOOD - BY OWNER - Almost new beaut. custom blt. 6 rm. brk. ranch on 125'x46' corner lot. Att. breezeway and gar. Bsmt. Many extras. Priced low in mid \$20's. for immed. sale. LI 4-7436. (62)

BRIGHTON PARK - Owner reloc. Priced right for quick sale. 5 rm. brk., 2 bdrms. dn. 1 up. Newly remod. attic bdrm. New gas furnace, full bsmt. New wiring, 1 car gar. S & S. By appt only Call BL 7-1497. (62)

OPEN HOUSE SUNDAY 2 to 5 PM 4749 S. Lawler Ave. 5 1/2 Brick Bungalow, 4 yrs. old. By owner. 3 Lge. Bdrms. Gas heat. In excellent cond. Price \$21,500 or Best offer. LU 2-3378 or AR 6-8266. (62)

EVERGREEN PARK - BY OWNER, trans. Easily maintained brk. home. 2 bdrms. & den. Full bsmt. Nr. Queen of Martyrs and all public schools, shopg., transp. Priced very low for immed. sale. GA. 4-6456. (62)

OAK LAWN - BY OWNER - Leaving state. Will sacrif. 1 yr. old 3 bdrm. brk. ranch. Htd. att. gar. Lot 80'x133' Priced at a low \$16,900 for immed. sale. NE. 6-1698. (62)

EVANSTON - Open house - 1615 Oakton - By owner. 2 bdrm. ranch with extras. Tile bath. Model kit. Side dr. 1 1/2 car gar. Gas ht. Close to St. Nicholas, Dawes schools, shopg., transp. \$18,900. DA. 8-2261. (62)

OAK LAWN - Improved large corner lot, 92x170, city water. near churches, schools, transportation and shopping center. Vic. 81st - Le-Claire. \$3,900. GA. 4-5782. (62)

Na cestah je tiho, kakor da je mesto izumrlo. Tudi straž ni slišati.

Pozno v noč sliši avto, ki šumi proti Sentvidu.

Kakor da nekdo beži po krvi. Jerovšek je pričel prihajati redno vsak dan, Silva mu ni branila. Samota, po kateri je tako hrepnela, je pričela pritiskati nanjo. Noči se je skoraj bala. Redke so bile mirne, v katerih se je mogla pogovarjati z Žalarjem. Navadno pa se je vsako noč nagnetla teža nanjo, ki jo je tiščala do jutra. Ni se je mogla znebiti.

Jerovšek ni silil vanjo. Hvaležna mu je bila zato. Nekoč se je opogumil in ji ponudil denar. Silva je odklonila.

"Posodim, potrebovala boš." Skoraj, da ni vzela. Jerovšek je čutil, kaj jo zadržuje. "Silva, ti misliš dlje kakor jaz."

Ni ji mogel vsiliti. Zaslužek je bil pičel, čeprav se je mučila cele dni. Potlej se je odločila, da proda uro.

"Tisoč lir, gospodična, več ne morem dati."

Pročala jo je. Vedela je, da v izgubo.

Potlej je odbrala tudi knjige. Vsako posebej je tehtala v roki. Visočka kronika.

Dala jo je na stran. Te ne proda.

Podobe iz sanj. Brez te bi ne mogla živeti.

Jurčič, prva izdaja. Za tega se ni mogla vneti.

Temni cvet. Dela jo je k Jurčiču.

Cankarja je odbržala vsega. Zdelo se ji je, da bi prodala sebe, ko bi prodala njega.

Še nekaj knjig Modre ptice in Rekarjevo Semiramis. Nekaj bo izkupila.

Koj zjutraj jih je zanesla k Dolžanu. Ni bilo veliko, kar je dobila. Vendar se ji je dobro zdelo.

Počasi je zbiral. Poznalo se ji je, da strada. Včasih je Jerovšek prinesel hlebeček kruha. Napravila je čaj. Vedel je, da drugače ne bi vzela.

Januar je šel h koncu. V soboto popoldne je Silva po dolgem času srečala Blaža. V metu. Popravil se je. Rumenkasta barva z obraza mu je zginila. Opazila ga je že na daleč. Umaknila se je na drugo stran trotoarja.

Videl je, da se mu je umaknila. Odkril se je. Sklonila je glavo. Ni mu mogla odzdraviti.

Ko se je na vogalu obrnila, je videla, da stoji. Žal ji je bilo, da se je zasukala.

Zmedena se je vrnila domov. V ponedeljek je prišel neznan fant s precejšnjim zavitkom in pismom. Koj je spoznala pisavo. Ni vedela, kaj bi napravila. Potlej je pretrgala kuverto.

"Počakajte, prosim." Neznanec je čakal. Silva je brala samo z očmi.

"Vidim, da hiraš. Upam, da vsaj tega ne boš zavrnila. Ne pošiljam iz usmiljenja."

Sedla in vzela papir. Napisala je samo dve besedi. Vračam. Hvala.

Neznanec je začudeno vzel zavitek, se priklonil in odšel. Vedela je, da Blaža globlje ni mogla zadeti.

Vreme se je začelo južiti. Pričelo je deževati. Po cel dan drobno pršenje. Ceste so postale spolzke, tako da Silva nekaj dni ni upala na sprehod. Bala se je, da bi padla.

Obupala je, da bi dobila pošto od Žalarja, toda nezavedno jo je čakala vsak dan. Ni je bilo. Čakala je na besedo, da bi bilo v njej odrešenja. Usmiljenja ni hotela.

Postala je nerodna, sama sebi v napoto. Vsak večer se je po-

čutila trudno in noge so ji rahlo zatekale.

Stela je dneve. Vedela je, da noben ne more spremeniti stanja, da vsak nosi celo težo.

Pot ji je zapisana, ostra kot nabrušen nož. Sredi marca je šla k zdravniku. Ni se mogla odločiti. Potlej jo je nenadoma zgrabilo. Ko bi bilo morda kaj napak. V nočeh ji je otrok čedalje bolj prihajal na misel. Zahrepenela je po njem. Le kakšen bo? Zelela si je deklico.

Zdravnikova ugotovitev jo je potolažila.

"Brez skrbi, gospa, vse je v redu."

Nasmehnila se je. Potlej se je tudi zdravnik nasmehnil.

Začela je pripravljati perilo. V začetku aprila je odšla v bolnico. Proti večeru jo je zgrabilo. Vedela je, da je prišla njena ura.

Ležala je v postelji. Skozi okno je sijalo sonce. Mirno je spustila roke po odeji.

Mimo je.

Žene poleg nje čakajo na moše. Silva jih zavida. V očeh je pričakovanje in nezadržano veselje.

Silva ne pričakuje nikogar. Gleda v okno. Kostanji na vrtu so zeleni.

Deklica je. Drobnja s črnimi laski.

Moj Bog!

Možje prihajajo k ženam. Sprejemajo jih z nasmehom. Toliko si vedo povedati.

Vsakokrat, ko se odpro vrata, se obrne tudi Silva. Kakor da mora nekdo priti.

Morda bi Blaž rad prišel, ko bi upal. Silva si ne želi nikogar.

Vidi krčevito premikanje otroških ročic, stisnjene v pest. Vsi otroci so enaki. Od delavke, ki leži v kotu, do uradnikove žene, ki leži poleg nje.

Čudovita skrivnost materinstva napolnjuje sobo. Sonce sije na bele roke, ki počivajo na odejah.

Silva z zaprtimi očmi lovi misli. Kakor bilke so na razdivjani vodi.

Zapisano je: nezakonski. Oče: neznan. Ni ga hotela imenovati. Počemu?

Ko je stopila na ulico, so se ji noge rahlo tresle. Počakala je na tramvaj. Zdelo se ji je, da jo oči vse preiskujejo.

Otrček je spal. Čutila je, da je na smrt zvezana z bitjem, ki ga drži v naročju.

S cest in bregov je dihalo pomlad.

Ko je odprla sobico, je morala koj sesti na poseljo. Kratka pot jo je utrudila. Otrček se ni prebudil. Iz kupa perila so gledala samo drobna usteca.

Pripravila je košaro. Potlej je zakurila. Zdaj sedi pri mizi. Komaj vidno se premika odeja nad otroškim telescem.

Silva se razgleduje. Vse je, kot je bilo. Zalarjeve knjige in Kempčan na mizi. Odprt je, kjer ga je bila pustila.

"Ljubezen, to je velika reč, zares veliko dobro, ki sama dela lahko, kar je težko, in kar je nenak, enako prenaša."

Ljubezen nosi težo brez teževe in kar je grenko, dela sladko in prijetno. To je bilo zadnje, kar je brala pred odhodom, prvo pri prihodu.

Stopila je h košari in poljubila usteca, ki so kot šipkova jagoda gorela iz plenice.

Potlej je pristavila vodo za kamilice. Prijetno je žuborel o-genj v štedilniku.

Kakor da je otrok prinesel življenje, ki ga je Blaž odnesel. Koliko besedi je bilo izrečenih v tej sobici. Odkritih, v katerih je bilo življenje, hinavskih, ki so skrivale v sebi smrt.

VESELE VELIKONOČNE PRAZNIKE
ZELIMO VSEM!

BEACHLAND BEVERAGE CO.

896 EAST 185th ST.

IV 1-4453

Imamo polno zalogo
PIVA - VINA - MEKIH PIJAC VSEH VRST
POSEBNOST: VINO IZ SLOVENIJE!
HLADNO PIVO V ZABOJIH!
Pokličite in vam dopeljemo na dom
Se priporočam

VESELE
VELIKONOČNE
PRAZNIKE
ZELI
VSEM SVOJIM
PRIJATELJEM IN
ZNANCEM

**MATT F.
INTIHAR**

630 East 222 Street
RE 1-6687
RE 1-6888 - IV 1-0678

VESELE VELIKONOČNE PRAZNIKE VSEM

ODJEMALCEM, PRIJATELJEM IN ZNANCEM

ZELITA

STANLEY in FRANCES ERZEN
lastnika

LAKE FURNITURE, INC.

855 E. 222nd St.

RE 2-7616

VESELE
VELIKONOČNE PRAZNIKE
VAM ZELI

MODIC'S CAFE

6201 St. Clair Ave.

ZGANJE - PIVO - VINO

Se toplo priporoča za obilen obisk

VESELE VELIKONOČNE PRAZNIKE ŽELI VSEM
ODJEMALCEM IN PRIJATELJEM

JAY & VEE DELICATESSEN

Zahvaljujemo se vsem našim odjemalcem za njihovo
dosedanjo naklonjenost in upamo, da nam bodo isto
hranili tudi v bodoče!

JOHN in VERA, lastnika

vam sporočata, da boste vedno dobro posluženi!

16024 Grovewood Ave.

IV 1-3924

VESELE VELIKONOČNE PRAZNIKE ŽELI VSEM

ODJEMALCEM, PRIJATELJEM IN ZNANCEM

LONGFELLOW EAGLE SUPERMARKET

JACK in FRANK TROHA, lastnika

15800-02 Waterloo Rd.

IV 6-4290

Vesele velikonočne praznike želi vsem
odjemalcem, prijateljem in znancom

FRANCES POTOCAR

SLOVENSKA PRODAJALNA ZEMLJIŠČ
COMPLETE REAL ESTATE SERVICE
NOTARY PUBLIC

963 East 185th St.

IVanhoe 1-3960

MULLALLY FUNERAL HOME

ZRACEVALNI SISTEM

AMBULANČNA POSLUGA

POGREBI OD \$200.00 NAPREJ

365 East 156th Street

Kenmore 1-9411